

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЮ ТА
ТУРИСТИЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ

УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ
КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ
ВОЄННОГО СТАНУ
(НА ПРИКЛАДІ ТОВ «КРІСТАЛ АЛЬЯНС ТРЕЙД»)

Кваліфікаційна робота здобувача
освітнього ступеня «бакалавр»
спеціальності 076 Підприємництво,
торгівля та біржова діяльність
освітньої програми «Підприємництво,
торгівля та біржова діяльність: економіка та
управління підприємствами»
Кіюся Роман Георгійович
Керівник: к.е.н., доц. Сорока Л.М.
Рецензент: Захарченко В.І., д.е.н., проф.
кафедри міжнародного менеджменту
та інновацій НУ «Одеська політехніка»

Ізмаїл – 2026

Робота допущена до захисту на засіданні кафедри управління
підприємницькою та туристичною діяльністю
(назва випускової кафедри)

протокол № 15 від «10» червня 2026 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

Менішук М.К.
(прізвище, ініціали)

Робота пройшла публічний захист

на відкритому засіданні ЕК

«23» червня 2026р.

Оцінка 85
(за стобальною шкалою)

добре
(за традиційною шкалою)

Голова ЕК

(підпис)

Коваль В.В.
(прізвище, ініціали)

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	8
1.1. Сутність, зміст та складові економічної безпеки суб'єктів підприємницької діяльності.....	8
1.2. Методичні підходи до оцінювання рівня економічної безпеки підприємства.....	14
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СТАНУ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД».....	23
2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД».....	23
2.2. Оцінка фінансово-економічних показників та рівня економічної безпеки підприємства.....	29
РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД».....	40
3.1. Основні проблеми забезпечення економічної безпеки підприємства в сучасних умовах господарювання.....	40
3.2. Обґрунтування напрямів підвищення рівня економічної безпеки ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД».....	47
ВИСНОВКИ.....	60
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	66

ВСТУП

Актуальність дослідження. У сучасних умовах функціонування національної економіки проблема забезпечення економічної безпеки суб'єктів підприємницької діяльності набуває особливої актуальності. Підприємства України працюють у середовищі підвищеної невизначеності, що зумовлена воєнними діями, руйнуванням виробничої та логістичної інфраструктури, нестабільністю енергопостачання, інфляційним тиском, кадровим дефіцитом, зміною платоспроможного попиту та ускладненням доступу до фінансових ресурсів. За попередніми оцінками Міністерства економіки України, у 2025 році реальний ВВП України зріс лише на 2,2%, при цьому економіка продовжувала функціонувати в умовах атак на енергетичну інфраструктуру, складної логістики та високих безпекових ризиків [1]. Це свідчить про те, що навіть за наявності певного економічного відновлення підприємницький сектор залишається вразливим до зовнішніх загроз і потребує системного управління власною економічною безпекою.

Актуальність обраної теми посилюється тим, що економічна безпека підприємства сьогодні не може розглядатися лише як стан фінансової стійкості або платоспроможності. Вона охоплює ширший комплекс питань: здатність підприємства своєчасно виявляти ризики, захищати ресурси, підтримувати прибутковість, забезпечувати стабільність господарських зв'язків, адаптуватися до змін зовнішнього середовища та зберігати конкурентоспроможність. Національний банк України за результатами опитування керівників підприємств у IV кварталі 2025 року зазначав, що воєнні дії та їх наслідки залишаються домінуючим чинником, який впливає на спроможність підприємств нарощувати обсяги виробництва, а серед інших важливих обмежень бізнес називає високі ціни на енергоносії, обмеженість виробничих потужностей і нестачу кваліфікованих працівників [2]. Отже, забезпечення економічної безпеки підприємств має не лише фінансовий, а й організаційний, кадровий, ресурсний, інформаційний та стратегічний вимір.

Особливої ваги ця проблематика набуває для малих і середніх підприємств, які часто мають обмежені фінансові резерви, нижчий рівень диверсифікації діяльності та менші можливості для швидкої компенсації втрат. Саме тому держава визначає підтримку підприємництва одним із важливих напрямів економічної політики. Зокрема, у 2024 році Уряд схвалив Стратегію відновлення, сталого розвитку та цифрової трансформації малого і середнього підприємництва на період до 2027 року, яка спрямована на створення умов для розвитку бізнесу, підвищення його стійкості та залучення інвестицій [3]. Водночас наявність державних програм підтримки не усуває необхідності формування на рівні кожного підприємства власної системи економічної безпеки, що включає оцінку ризиків, аналіз фінансово-економічних показників, контроль витрат, роботу з контрагентами, управління ліквідністю та прогнозування можливих загроз.

Теоретичне значення дослідження підтверджується значною увагою науковців до проблем економічної безпеки підприємства. Зокрема, Г. В. Козаченко, В. П. Пономарьов та О. М. Ляшенко розглядали економічну безпеку підприємства як складне економічне явище, пов'язане із захистом інтересів підприємства та формуванням механізму його стійкого функціонування [4, с. 27-35]. Т. Г. Васильців досліджував економічну безпеку підприємництва України з позиції стратегії та механізмів її зміцнення, наголошуючи на важливості системного підходу до захисту підприємницького сектору [5, с. 41-48]. У сучасних дослідженнях Г. В. Блакита, Г. В. Ситник, Т. Л. Зубко, В. В. Мельник та О. А. Пурденко акцентують увагу на необхідності ідентифікації загроз ведення бізнесу, оцінювання ризиків і розроблення комплексу антикризових заходів для зниження рівня небезпеки підприємства [6, с. 12-18]. О. В. Ареф'єва, В. Є. Титикало та Н. М. Коваленко підкреслюють, що в умовах нестабільності зовнішнього середовища фінансова безпека є одним із ключових елементів економічної безпеки підприємства, а її забезпечення має базуватися на

превентивних заходах, адаптивності та зміцненні організаційного потенціалу [7].

Разом із тим, попри наявність значної кількості наукових праць, питання практичного забезпечення економічної безпеки конкретного суб'єкта підприємницької діяльності залишаються недостатньо вирішеними. Більшість підприємств стикається з потребою не лише теоретичного розуміння загроз, а й розроблення прикладних управлінських рішень: визначення слабких місць у фінансовому стані, оцінки платоспроможності, аналізу ділової активності, виявлення ризиків втрати доходів, оцінки залежності від зовнішніх умов та формування заходів щодо підвищення стійкості. Саме тому дослідження економічної безпеки на прикладі конкретного підприємства має практичне значення, оскільки дозволяє поєднати теоретичні положення з реальними фінансово-господарськими умовами діяльності.

Таким чином, актуальність теми кваліфікаційної роботи зумовлена необхідністю поглиблення теоретичних положень щодо економічної безпеки суб'єктів підприємницької діяльності та розроблення практичних напрямів її забезпечення на рівні конкретного підприємства. Дослідження проблем та напрямів забезпечення економічної безпеки ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» є важливим, оскільки дозволяє оцінити реальний стан підприємства, виявити основні ризики його діяльності та запропонувати обґрунтовані заходи щодо підвищення фінансової стійкості, конкурентоспроможності та здатності до стабільного функціонування в умовах сучасних економічних викликів.

Об'єктом дослідження є процес забезпечення економічної безпеки суб'єктів підприємницької діяльності в сучасних умовах господарювання.

Предметом дослідження є теоретичні, методичні та практичні аспекти виявлення проблем і формування напрямів забезпечення економічної безпеки ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД».

Метою кваліфікаційної роботи є дослідження теоретичних засад, оцінювання сучасного стану та обґрунтування практичних напрямів

забезпечення економічної безпеки суб'єктів підприємницької діяльності на прикладі ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД».

Для досягнення поставленої мети у роботі передбачено вирішення таких завдань:

- 1) Розкрити сутність, зміст та основні складові економічної безпеки суб'єктів підприємницької діяльності;
- 2) Охарактеризувати методичні підходи до оцінювання рівня економічної безпеки підприємства;
- 3) Надати організаційно-економічну характеристику діяльності ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД»;
- 4) Проаналізувати фінансово-економічні показники діяльності підприємства та визначити основні загрози його економічній безпеці;
- 5) Обґрунтувати напрями підвищення рівня економічної безпеки ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» з урахуванням виявлених проблем і сучасних умов господарювання.

Методи дослідження. У процесі виконання кваліфікаційної роботи було використано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів дослідження. Зокрема, метод аналізу та синтезу застосовано для розкриття сутності економічної безпеки підприємства та визначення її основних складових; метод узагальнення – для систематизації наукових підходів до оцінювання економічної безпеки суб'єктів підприємницької діяльності; порівняльний метод – для зіставлення фінансово-економічних показників діяльності ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД»; метод фінансового аналізу – для оцінки ліквідності, платоспроможності, рентабельності та ділової активності підприємства; SWOT-аналіз – для виявлення сильних і слабких сторін, можливостей та загроз економічній безпеці підприємства; табличний метод – для наочного подання результатів дослідження.

Практичне значення кваліфікаційної роботи полягає в тому, що отримані результати дослідження можуть бути використані для удосконалення системи забезпечення економічної безпеки ТОВ «ТЕРРА

ПРАЙМ ЛТД». Запропоновані у роботі напрями дають змогу виявити основні фінансово-економічні ризики підприємства, підвищити рівень його платоспроможності, фінансової стійкості та здатності адаптуватися до змін зовнішнього середовища. Окремі положення роботи можуть бути застосовані керівництвом підприємства під час прийняття управлінських рішень щодо мінімізації загроз, раціонального використання ресурсів і зміцнення конкурентних позицій суб'єкта господарювання.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1.1. Сутність, зміст та складові економічної безпеки суб'єктів підприємницької діяльності

У сучасних умовах господарювання економічна безпека суб'єктів підприємницької діяльності є однією з ключових умов їх стабільного функціонування, розвитку та збереження конкурентних позицій. Особливої актуальності це питання набуває для українських підприємств, які працюють в умовах воєнного стану, нестабільності ринкового середовища, інфляційних процесів, зростання вартості ресурсів, енергетичних ризиків, кадрових втрат та ускладнення логістики. За даними Міністерства економіки України, у 2025 році реальний ВВП України зріс на 2,2%, однак економіка продовжувала працювати в умовах атак на енергетичну інфраструктуру, складної логістики та високих безпекових ризиків [1]. Це свідчить про те, що навіть за наявності певного економічного відновлення діяльність підприємств залишається залежною від значної кількості зовнішніх загроз.

Національний банк України також зазначає, що ділові очікування підприємств поступово поліпшуються, зокрема індекс ділових очікувань у I кварталі 2026 року зріс до 105,8% порівняно зі 102,1% у IV кварталі 2025 року [8]. Проте таке поліпшення не означає повного усунення ризиків, оскільки підприємства й надалі змушені адаптуватися до нестабільних умов, змін попиту, вартості кредитних ресурсів, валютних коливань та безпекових викликів. Крім того, за оцінками Світового банку, Європейської комісії, ООН та Уряду України, прямі збитки України внаслідок війни станом на кінець 2025 року перевищили 195 млрд дол. США, а найбільше постраждали житловий сектор, транспорт та енергетика [9]. Для підприємницького сектору це означає не лише фізичні втрати активів, а й порушення ланцюгів

постачання, зростання витрат і потребу в постійному антикризовому управлінні.

Поняття «економічна безпека підприємства» є складним і багатозмістовним. У науковій літературі воно розглядається з різних позицій: як стан захищеності підприємства, як ефективне використання ресурсів, як здатність протидіяти загрозам, як умова стабільного розвитку, як система управлінських заходів або як складова загальної безпеки держави. Саме тому серед науковців немає повністю єдиного підходу до трактування цієї категорії. Разом із тим більшість дослідників погоджуються, що економічна безпека підприємства пов'язана із захистом його економічних інтересів, ресурсів, потенціалу та здатністю продовжувати діяльність навіть за несприятливих умов. У наукових працях українських дослідників сформовано низку підходів до визначення сутності економічної безпеки підприємства. Узагальнення окремих наукових позицій наведено в Табл. 1.1.

Таблиця 1.1

Наукові підходи до визначення поняття «економічна безпека підприємства»

Автор / автори	Визначення економічної безпеки підприємства	Ключовий акцент у визначенні
Т. Г. Васильців	Економічна безпека підприємства – це такий стан функціонування, за якого підприємство і його продукція є конкурентоспроможними на ринку, забезпечується ефективне використання ресурсів, інтелектуального та кадрового потенціалу, стабільність функціонування, стійкість розвитку і можливість протидіяти негативним впливам зовнішнього та внутрішнього середовища [5, с. 41-48].	Конкурентоспроможність, ефективне використання ресурсів, стійкість розвитку
М. І. Зубок	Економічна безпека суб'єктів підприємництва розглядається як стан, за якого забезпечується економічний розвиток і стабільність діяльності підприємства, гарантований захист його ресурсів, а також здатність адекватно і без суттєвих втрат реагувати на зміни внутрішньої та зовнішньої ситуації [6, с. 12-18].	Стабільність діяльності, захист ресурсів, адаптація до змін

Продовження таблиці 1.1

О. Б. Жихор	Безпека підприємства – це стан його стабільної діяльності, за якого реалізуються програми, забезпечується прибуток і захист від зовнішніх та внутрішніх дестабілізуючих чинників [6, с. 12-18].	Стабільна діяльність, прибутковість, захист від дестабілізації
Л. Ортинський	Економічна безпека підприємства визначається як захищеність його потенціалу від негативної дії зовнішніх і внутрішніх чинників, прямих або непрямих економічних загроз, а також здатність суб'єкта до відтворення [6, с. 18].	Захист потенціалу підприємства, протидія загрозам, відтворення
І. Л. Сазонець, С. Ф. Покропивний	Економічна безпека підприємства – це стан корпоративних ресурсів і підприємницьких можливостей, за якого гарантується найбільш ефективне їх використання для стабільного функціонування, динамічного науково-технічного й соціального розвитку та запобігання внутрішнім і зовнішнім загрозам [6, с. 13].	Корпоративні ресурси, підприємницькі можливості, розвиток
О. В. Арєф'єва	Економічна безпека підприємства є комплексним поняттям, пов'язаним не лише з внутрішнім станом самого підприємства, а й із впливом зовнішнього середовища та суб'єктами, з якими підприємство вступає у взаємодію [7].	Комплексність, взаємозв'язок внутрішнього і зовнішнього середовища
В. М. Геєць, М. О. Кизим	Економічна безпека підприємства розглядається як стан захищеності життєво важливих інтересів підприємства від реальних і потенційних джерел небезпеки чи економічних загроз [6, с. 13].	Захищеність інтересів підприємства від реальних і потенційних загроз

Джерело: складено автором на основі [4; 5; 6; 7].

Аналіз наведених у табл. 1.1 підходів дає змогу зробити висновок, що економічна безпека підприємства не зводиться лише до фінансової стабільності або відсутності збитків. Це значно ширше поняття, яке охоплює стан ресурсів, якість управління, рівень конкурентоспроможності, здатність підприємства адаптуватися до змін, протидіяти загрозам і забезпечувати сталий розвиток. Якщо підприємство має прибуток, але залежить від одного контрагента, не контролює витрати, має проблеми з ліквідністю або не аналізує ринкові ризики, його не можна вважати повністю економічно безпечним. Отже, економічна безпека має не лише поточний, а й стратегічний характер.

На мою думку, економічну безпеку суб'єкта підприємницької діяльності доцільно розглядати як такий стан його фінансових, матеріальних, кадрових, інформаційних, організаційних та ринкових ресурсів, за якого

підприємство здатне стабільно функціонувати, своєчасно виявляти загрози, мінімізувати ризики, захищати власні економічні інтереси та забезпечувати подальший розвиток. Таке визначення дозволяє врахувати як внутрішні можливості підприємства, так і вплив зовнішнього середовища.

Зміст економічної безпеки підприємства розкривається через систему її основних характеристик. Перш за все, це захищеність економічних інтересів підприємства. Кожен суб'єкт господарювання має власні економічні інтереси: отримання прибутку, збереження активів, розширення ринку, стабільність розрахунків, підвищення конкурентоспроможності, забезпечення платоспроможності та фінансової незалежності. Якщо ці інтереси перебувають під постійною загрозою, підприємство втрачає можливість нормально функціонувати.

Важливою ознакою економічної безпеки є ефективне використання ресурсів. Йдеться про фінансові, матеріальні, трудові, інформаційні, технологічні та управлінські ресурси підприємства. Наявність ресурсів сама по собі не гарантує безпеки. Важливо, щоб вони використовувалися раціонально, забезпечували результативність діяльності та давали змогу підприємству підтримувати стабільність навіть за несприятливих умов.

Економічна безпека передбачає здатність підприємства виявляти, оцінювати та нейтралізувати загрози. Загрози можуть бути зовнішніми і внутрішніми. До зовнішніх належать воєнні ризики, інфляція, зміни законодавства, податкове навантаження, нестабільність попиту, конкуренція, валютні коливання, порушення логістики, зміна умов кредитування, зростання цін на енергоносії та сировину. До внутрішніх загроз можна віднести неефективне управління, недостатній фінансовий контроль, високу дебіторську заборгованість, низьку рентабельність, кадрові проблеми, слабку систему планування, інформаційні ризики та нераціональну структуру витрат.

Варто відмітити, що економічна безпека пов'язана зі здатністю підприємства до розвитку. Безпека не повинна розумітися лише як захист від

небезпеки. Вона також означає створення умов для зростання, оновлення, підвищення ефективності, впровадження інновацій, покращення якості управління та зміцнення ринкових позицій. Підприємство, яке тільки захищається від ризиків, але не розвивається, поступово втрачає конкурентні переваги.

Економічна безпека підприємства має складну внутрішню структуру. У науковій літературі зазвичай виділяють кілька її основних складових: фінансову, кадрову, техніко-технологічну, інформаційну, правову, ринкову, інтелектуальну, екологічну та силову. Для підприємства кожна з цих складових має самостійне значення, але водночас вони тісно пов'язані між собою.

Фінансова складова є однією з найважливіших, оскільки саме вона відображає здатність підприємства виконувати свої зобов'язання, отримувати прибуток, підтримувати ліквідність, платоспроможність і фінансову стійкість. Якщо підприємство має нестачу обігових коштів, високий рівень боргового навантаження або систематичні збитки, це прямо загрожує його економічній безпеці. Саме тому під час оцінювання економічної безпеки підприємства значну увагу приділяють аналізу фінансових коефіцієнтів.

Кадрова складова пов'язана із забезпеченням підприємства кваліфікованими працівниками, стабільністю персоналу, рівнем мотивації, продуктивністю праці та здатністю колективу виконувати поставлені завдання. В умовах воєнного стану кадрова безпека стала особливо важливою через мобілізацію, міграцію населення, дефіцит фахівців і зміну умов праці.

Техніко-технологічна складова характеризує рівень забезпеченості підприємства основними засобами, обладнанням, технологіями та можливостями їх оновлення. Вона особливо важлива для виробничих підприємств, однак має значення і для підприємств інших сфер, оскільки технологічна відсталість або зношеність активів знижує ефективність діяльності та підвищує ризики.

Інформаційна складова економічної безпеки охоплює захист комерційної інформації, баз даних, управлінських рішень, фінансової інформації, договорів, персональних даних та електронних ресурсів підприємства. В умовах цифровізації бізнесу інформаційна безпека безпосередньо впливає на фінансову стабільність, репутацію та безперервність діяльності підприємства.

Правова складова передбачає дотримання законодавства, належне оформлення договірних відносин, захист майнових прав, мінімізацію судових спорів, контроль податкових ризиків і забезпечення юридичної захищеності підприємства. Для суб'єктів підприємництва це має важливе значення, оскільки правові помилки можуть спричинити фінансові втрати, штрафи, втрату активів або погіршення ділової репутації.

Ринкова складова пов'язана з позицією підприємства на ринку, наявністю клієнтів, стабільністю попиту, рівнем конкуренції, якістю продукції чи послуг, ціновою політикою та здатністю підприємства зберігати або розширювати свою частку ринку. Якщо підприємство втрачає клієнтів або стає залежним від вузького кола контрагентів, це створює загрозу його економічній безпеці.

Інтелектуальна складова включає знання, досвід, управлінські компетенції, інноваційний потенціал, ділову репутацію, нематеріальні активи та здатність підприємства використовувати нові підходи у своїй діяльності. У сучасній економіці саме інтелектуальний потенціал часто стає джерелом конкурентних переваг.

Екологічна складова економічної безпеки передбачає дотримання екологічних норм, раціональне використання ресурсів, мінімізацію негативного впливу на довкілля та уникнення екологічних штрафів. Для окремих сфер господарювання вона має першочергове значення, але загалом екологічна відповідальність поступово стає важливим елементом ділової репутації будь-якого підприємства.

Силова складова пов'язана із захистом майна, активів, працівників, матеріальних цінностей, приміщень, обладнання та документації. Вона включає фізичну охорону, контроль доступу, запобігання шахрайству, крадіжкам, рейдерським загрозам та іншим діям, які можуть завдати шкоди підприємству.

Таким чином, економічна безпека суб'єкта підприємницької діяльності є комплексною системою, яка охоплює не тільки фінансові показники, а й організаційні, правові, кадрові, інформаційні, ринкові та ресурсні аспекти діяльності. Її зміст полягає у здатності підприємства захищати свої економічні інтереси, ефективно використовувати ресурси, своєчасно реагувати на загрози та забезпечувати стабільний розвиток. Для українських підприємств в умовах воєнного стану, нестабільності ринку та трансформації економіки формування ефективної системи економічної безпеки є не просто бажаною управлінською функцією, а необхідною умовою виживання, адаптації та подальшого розвитку.

1.2. Методичні підходи до оцінювання рівня економічної безпеки підприємства

Оцінювання рівня економічної безпеки підприємства є важливим етапом управління його стабільністю, платоспроможністю, конкурентоспроможністю та здатністю протидіяти внутрішнім і зовнішнім загрозам. Якщо у теоретичному розумінні економічна безпека характеризує стан захищеності підприємства, то в практичному аспекті вона потребує конкретного вимірювання. Саме за допомогою методичних підходів до оцінювання можна визначити, наскільки підприємство є фінансово стійким, чи здатне воно своєчасно виконувати зобов'язання, чи ефективно використовує власні ресурси, чи має загрози з боку зовнішнього середовища, контрагентів, ринку, персоналу, інформаційної системи та управлінських процесів.

Необхідність оцінювання рівня економічної безпеки підприємств особливо зростає в сучасних умовах функціонування української економіки. За даними Міністерства економіки України, у 2025 році реальний ВВП України зріс на 2,2%, однак економіка продовжувала працювати в умовах атак на енергетичну інфраструктуру, складної логістики та високих безпекових ризиків [1]. Національний банк України також зазначає, що у I кварталі 2026 року індекс ділових очікувань підприємств зріс до 105,8%, однак підприємства й надалі відчували потребу в позикових коштах, а високі ставки та інші джерела фінансування залишалися основними перешкодами для залучення кредитів [8]. Отже, навіть за умов поступового відновлення ділової активності підприємства функціонують у середовищі ризику, тому повинні постійно здійснювати моніторинг власного фінансово-економічного стану.

Важливість методичного оцінювання економічної безпеки підтверджується і масштабами економічних втрат, спричинених війною. За оцінками Світового банку, Європейської комісії, ООН та Уряду України, прямі збитки України станом на кінець 2025 року перевищили 195 млрд дол. США, а найбільше постраждали житловий сектор, транспорт та енергетика [9]. Такі умови безпосередньо впливають на діяльність суб'єктів господарювання, адже зростають витрати, порушуються ланцюги постачання, ускладнюється планування діяльності, зменшується прогнозованість доходів і збільшується потреба в антикризових управлінських рішеннях.

У науковій літературі існує значна кількість підходів до оцінювання рівня економічної безпеки підприємства. Це пояснюється тим, що економічна безпека є складним і багатокомпонентним явищем, яке не можна повністю виміряти лише одним показником. Вона охоплює фінансову, кадрову, техніко-технологічну, інформаційну, правову, ринкову, інвестиційну, інноваційну та інші складові. Тому на практиці застосовуються різні методи: фінансовий аналіз, індикаторний підхід, ресурсно-функціональний підхід,

експертне оцінювання, інтегральна оцінка, ризик-орієнтований підхід, SWOT-аналіз, матричні методи, порівняльний аналіз та методи економіко-математичного моделювання.

Методичний підхід до оцінювання економічної безпеки підприємства можна розуміти як сукупність принципів, показників, критеріїв, способів розрахунку та інтерпретації результатів, які дають змогу визначити рівень захищеності підприємства від загроз і його здатність до стабільного функціонування. Вибір конкретного підходу залежить від мети дослідження, виду діяльності підприємства, доступності фінансової інформації, розміру підприємства, рівня ризиків і специфіки зовнішнього середовища. Узагальнення наукових підходів українських дослідників до оцінювання рівня економічної безпеки підприємства наведено в Табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Наукові підходи українських учених до оцінювання рівня економічної безпеки підприємства

Автор / автори	Зміст наукового підходу до оцінювання економічної безпеки підприємства	Практичне значення підходу
Т. Г. Васильців	Розглядає оцінювання економічної безпеки підприємництва на основі системного підходу, з урахуванням складників, індикаторів, методології оцінки та впливу державного регулювання на зміцнення безпеки підприємництва [5, с. 44-52].	Дає змогу оцінювати економічну безпеку не ізольовано, а як частину загальної системи розвитку підприємництва та національної економіки.
М. І. Небава, Ю. В. Міронова	Пропонують розглядати оцінювання економічної безпеки через діагностику загроз, комплексне оцінювання рівня безпеки та організаційне забезпечення управління економічною безпекою підприємства [10, с. 8-15].	Підхід є зручним для практичного використання, оскільки поєднує аналіз загроз, оцінку стану підприємства та розроблення управлінських заходів.
П. Колісніченко Т.	Обґрунтовує науково-методичні підходи до оцінки рівня економічної безпеки підприємства та наголошує на необхідності добору системи показників, які дозволяють визначити рівень захищеності підприємства [11, с. 38-44].	Дає можливість сформувати систему кількісних і якісних індикаторів для комплексної оцінки економічної безпеки.

Продовження таблиці 1.2

Г. В. Кошельок, І. П. Малікова	Розглядають економічну безпеку як складний латентний показник і пропонують здійснювати кількісну оцінку економічної безпеки та її функціональних складових за допомогою багатовимірного факторного аналізу, зокрема методу головних компонент [12, с. 62-69].	Дозволяє використовувати математичні методи для більш об'єктивної оцінки рівня економічної безпеки підприємства.
І. Я. Іпполітова, А. О. Сичова	Розробляють методичний підхід до оцінювання рівня економічної безпеки підприємства, що передбачає формування системи оціночних показників, алгоритм оцінки та визначення зон економічної безпеки підприємства [13, с. 116-120].	Дає змогу не лише розрахувати показники, а й віднести підприємство до певної зони безпеки, ризику або небезпеки.
Н. П. Карачина, В. В. Скаковський, О. С. Штанько	Пропонують методику оцінювання економічної безпеки сучасних підприємств у системі контролінгу, яка базується на поєднанні ресурсно-функціонального, фінансового, індикаторного та ситуаційно-об'єктного підходів [14].	Підхід дозволяє використовувати оцінювання не лише для аналізу, а й для моніторингу, контролю та прийняття управлінських рішень.
О. П. Ківшик	Зазначає, що кількісна оцінка рівня економічної безпеки підприємства дає змогу сформулювати судження про захищеність його економічних інтересів від зовнішніх і внутрішніх загроз; підходи відрізняються інформаційним забезпеченням, математичною складністю та узагальнюючим показником [15].	Підхід акцентує увагу на необхідності добору найбільш інформативних індикаторів з урахуванням специфіки підприємства.

Джерело: складено автором на основі [5; 10; 11; 12; 13; 14; 15].

Аналіз наведених підходів свідчить, що в економічній науці не існує єдиної універсальної методики оцінювання економічної безпеки підприємства. Це пояснюється тим, що підприємства відрізняються за видами діяльності, масштабами, структурою активів, рівнем фінансової стійкості, ринковим становищем, доступом до ресурсів і характером ризиків. Наприклад, для виробничого підприємства особливо важливими будуть техніко-технологічна, ресурсна та кадрова складові безпеки, тоді як для підприємства, діяльність якого пов'язана з нерухомістю або наданням послуг, більшого значення можуть набувати фінансова, правова, ринкова та інформаційна складові.

Одним із найбільш поширених підходів до оцінювання економічної безпеки є фінансовий підхід. Його сутність полягає в аналізі фінансово-економічних показників підприємства, які характеризують його ліквідність, платоспроможність, фінансову стійкість, рентабельність, ділову активність, структуру капіталу, рівень заборгованості та ефективність використання ресурсів. Саме фінансова складова часто виступає базовою, оскільки погіршення фінансового стану підприємства швидко впливає на всі інші елементи економічної безпеки.

До основних показників, які доцільно використовувати при фінансовому оцінюванні економічної безпеки підприємства, належать коефіцієнт абсолютної ліквідності, коефіцієнт швидкої ліквідності, коефіцієнт поточної ліквідності, коефіцієнт автономії, коефіцієнт фінансової залежності, коефіцієнт маневреності власного капіталу, рентабельність активів, рентабельність власного капіталу, рентабельність продажів, оборотність активів, оборотність дебіторської та кредиторської заборгованості. Ці показники дозволяють визначити, чи має підприємство достатньо ресурсів для виконання поточних зобов'язань, чи не є воно надмірно залежним від позикового капіталу, чи отримує прибуток від своєї діяльності та наскільки ефективно використовує активи.

Перевагою фінансового підходу є його практичність, оскільки необхідна інформація міститься у фінансовій звітності підприємства. Разом із тим цей підхід має певні обмеження. Він здебільшого відображає поточний або минулий стан підприємства, але не завжди дозволяє повністю врахувати майбутні загрози, які можуть виникати через зміну ринку, поведінку конкурентів, втрату клієнтів, зміну законодавства або форс-мажорні обставини.

Індикаторний підхід передбачає використання системи показників-індикаторів, для кожного з яких установлюються певні граничні або нормативні значення. Якщо фактичні значення показників відповідають нормативам, рівень економічної безпеки вважається прийнятним; якщо ж

показники виходять за межі допустимих значень, це сигналізує про появу загроз. Такий підхід є зручним для моніторингу, оскільки дає змогу регулярно відстежувати зміни у стані підприємства.

Наприклад, якщо коефіцієнт поточної ліквідності знижується нижче рекомендованого рівня, це може свідчити про ризик втрати платоспроможності. Якщо зростає частка позикового капіталу, підприємство може стати фінансово залежним від кредиторів. Якщо знижується рентабельність продажів, виникає загроза зменшення прибутковості. Таким чином, індикаторний підхід дозволяє виявити проблеми ще до того, як вони набудуть критичного характеру.

Ресурсно-функціональний підхід базується на оцінюванні окремих функціональних складових економічної безпеки підприємства: фінансової, кадрової, виробничої, техніко-технологічної, інформаційної, правової, екологічної, інвестиційної, інноваційної та ринкової. За цим підходом економічна безпека розглядається як результат ефективного використання ресурсів підприємства за кожним напрямом діяльності. Його перевагою є комплексність, оскільки він дозволяє врахувати не тільки фінансові показники, а й організаційні, кадрові, інформаційні та ринкові чинники.

Водночас ресурсно-функціональний підхід потребує значного обсягу інформації. Для його застосування необхідно мати не лише фінансову звітність, а й внутрішні дані підприємства щодо персоналу, договорів, постачальників, клієнтів, технічного стану активів, інформаційних систем, управлінських процедур. Тому на практиці цей підхід не завжди можна повністю реалізувати, особливо якщо дослідник має обмежений доступ до внутрішньої інформації підприємства.

Інтегральний підхід передбачає розрахунок узагальнюючого показника економічної безпеки підприємства. Для цього окремі показники групуються за складовими, нормалізуються, зважуються та об'єднуються в один інтегральний індекс. Такий підхід дозволяє отримати загальну оцінку рівня економічної безпеки підприємства та порівнювати її в динаміці за кілька

років. Наприклад, підприємство може мати прийнятний рівень ліквідності, але низьку рентабельність і високу залежність від кредиторів. Інтегральний показник дозволяє врахувати ці різноспрямовані характеристики в єдиній оцінці.

Перевагою інтегрального підходу є його наочність, оскільки він дозволяє визначити загальний рівень економічної безпеки підприємства: високий, достатній, задовільний, нестійкий або критичний. Недоліком є певна умовність, оскільки результати залежать від вибору показників, способу їх нормалізації та вагових коефіцієнтів. Тому інтегральну оцінку доцільно поєднувати з якісним аналізом причин відхилень.

Експертний підхід використовується тоді, коли частину факторів економічної безпеки важко виміряти кількісно. Наприклад, рівень ділової репутації підприємства, якість управління, надійність контрагентів, рівень кадрових ризиків, інформаційна захищеність або імовірність правових конфліктів не завжди можна повністю оцінити лише за допомогою фінансових коефіцієнтів. У таких випадках залучаються експерти, які оцінюють певні ризики за шкалою балів.

Перевагою експертного підходу є можливість урахування якісних чинників. Водночас його недоліком є суб'єктивність, оскільки результат може залежати від досвіду, компетентності та особистого бачення експертів. Тому експертний підхід краще використовувати як допоміжний, поєднуючи його з фінансовим та індикаторним аналізом.

Ризик-орієнтований підхід передбачає оцінювання економічної безпеки через ідентифікацію, аналіз і ранжування ризиків. У межах цього підходу визначаються найбільш імовірні загрози, оцінюється ймовірність їх настання та можливий розмір збитків. Для цього можуть використовуватися матриці ризиків, карти ризиків, SWOT-аналіз, PEST-аналіз, сценарний аналіз та інші інструменти. Такий підхід є особливо актуальним в умовах воєнного стану, коли підприємства стикаються з високим рівнем невизначеності.

Для підприємств, які працюють в умовах нестабільного зовнішнього середовища, ризик-орієнтований підхід має важливе практичне значення. Він дозволяє не тільки оцінити поточний стан підприємства, а й передбачити можливі проблеми в майбутньому. Наприклад, підприємство може мати задовільні фінансові показники, але бути залежним від одного орендаря, одного постачальника, одного джерела доходів або одного виду активів. У такому випадку формально фінансовий стан може бути прийнятним, але рівень економічної безпеки залишатиметься недостатнім через концентрацію ризиків.

Для оцінювання економічної безпеки підприємства доцільно використовувати поетапний алгоритм. На першому етапі визначається мета оцінювання та обираються складові економічної безпеки, які є найбільш важливими для конкретного підприємства. На другому етапі формується система показників. На третьому етапі збирається інформаційна база: фінансова звітність, дані управлінського обліку, інформація про контрагентів, ринок, витрати, доходи та ризики. На четвертому етапі здійснюється розрахунок показників і порівняння їх із нормативними або рекомендованими значеннями. На п'ятому етапі визначаються основні загрози та проблемні зони. На шостому етапі розробляються напрями підвищення рівня економічної безпеки підприємства.

У межах кваліфікаційної роботи доцільно застосовувати комбінований методичний підхід до оцінювання рівня економічної безпеки ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД». Це пояснюється тим, що використання лише одного методу не дозволить повністю оцінити реальний стан підприємства. Основу оцінювання має становити фінансовий аналіз, оскільки він дає можливість визначити платоспроможність, ліквідність, фінансову стійкість, рентабельність і ділову активність підприємства. Додатково варто застосувати індикаторний підхід, який дозволить порівняти фактичні показники з рекомендованими значеннями, а також SWOT-аналіз для

виявлення сильних і слабких сторін, можливостей і загроз економічній безпеці підприємства.

З урахуванням специфіки діяльності ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД», основним видом діяльності якого є надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна, особливу увагу при оцінюванні економічної безпеки доцільно приділити фінансовій, правовій, ринковій та майновій складовим. Для такого підприємства важливими є стабільність доходів від оренди, рівень дебіторської заборгованості, стан розрахунків із контрагентами, витрати на утримання майна, юридична захищеність активів, податкове навантаження, платоспроможність орендарів і загальна ситуація на ринку нерухомості.

Отже, методичні підходи до оцінювання рівня економічної безпеки підприємства є необхідним інструментом управління його стабільністю та розвитком. Найбільш поширеними є фінансовий, індикаторний, ресурсно-функціональний, інтегральний, експертний і ризик-орієнтований підходи. Кожен із них має свої переваги та обмеження, тому для отримання більш об'єктивних результатів доцільно використовувати їх у поєднанні. Для подальшого дослідження економічної безпеки ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» найбільш обґрунтованим є комбінований підхід, який включає аналіз фінансово-економічних показників, оцінювання основних ризиків, визначення проблемних зон і розроблення практичних напрямів зміцнення економічної безпеки підприємства.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ СТАНУ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД»

2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД»

Організаційно-економічна характеристика підприємства є важливою передумовою подальшого оцінювання його економічної безпеки, оскільки дає змогу визначити правовий статус суб'єкта господарювання, вид діяльності, особливості організаційної структури, ринкове середовище та потенційні ризики функціонування. У межах цього підрозділу використано метод аналізу та синтезу для узагальнення реєстраційних і галузевих даних про підприємство; метод узагальнення – для систематизації наукових підходів до ролі організаційно-економічної характеристики в оцінюванні економічної безпеки; порівняльний метод – для зіставлення особливостей діяльності підприємства з умовами функціонування ринку нерухомості; табличний метод – для наочного подання основних відомостей про підприємство.

Об'єктом прикладного аналізу в кваліфікаційній роботі є ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» - суб'єкт підприємницької діяльності, зареєстрований у формі товариства з обмеженою відповідальністю. Така організаційно-правова форма є поширеною в Україні, оскільки дозволяє здійснювати господарську діяльність на основі статутного капіталу, визначати частки учасників, формувати управлінську структуру та відповідати за зобов'язаннями у межах майна товариства відповідно до чинного законодавства України [29]. Для дослідження економічної безпеки така форма має важливе значення, оскільки рівень захищеності підприємства залежить не лише від фінансових показників, а й від якості корпоративного управління, договірної роботи, правового оформлення активів і контролю за господарськими ризиками.

За даними відкритих реєстраційних джерел, ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» зареєстроване 29.01.2019, має код ЄДРПОУ 42778941, юридичну адресу: Україна, 03110, місто Київ, вулиця Солом'янська, будинок 3-Б, офіс 1. Керівником підприємства зазначено Бікеєва Сергія Михайловича. Статутний капітал товариства становить 1 000 грн, а основним видом економічної діяльності є КВЕД 68.20 – надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна [16; 17]. Основні організаційно-правові відомості про ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» наведено в Табл. 2.1.

Таблиця 2.1

Організаційно-правова характеристика ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД»

Показник	Характеристика
Повна назва підприємства	Товариство з обмеженою відповідальністю «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД»
Скорочена назва	ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД»
Код ЄДРПОУ	42778941
Дата державної реєстрації	29.01.2019
Організаційно-правова форма	Товариство з обмеженою відповідальністю
Місцезнаходження	03110, Україна, м. Київ, вул. Солом'янська, буд. 3-Б, офіс 1
Керівник	Бікеєв Сергій Михайлович
Статутний капітал	1 000 грн
Основний вид діяльності	68.20 – надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна
Система оподаткування	Загальна система оподаткування
Поточний статус	Зареєстровано

Джерело: складено автором на основі [16; 17].

Дані Табл. 2.1 свідчать, що ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» є діючим суб'єктом господарювання, який функціонує на ринку понад п'ять років. Це є позитивною організаційною ознакою, оскільки підприємство має певний досвід господарської діяльності, сформовані реєстраційні дані та визначений основний напрям роботи. Водночас невеликий розмір статутного капіталу не дає змоги без додаткового аналізу зробити висновок про фактичний ресурсний потенціал підприємства, оскільки для підприємств, що працюють з нерухомим майном, реальна економічна база може визначатися не лише статутним капіталом, а й вартістю активів, обсягом укладених договорів,

стабільністю орендних платежів, рівнем дебіторської заборгованості та структурою витрат.

Відповідно до Класифікації видів економічної діяльності, основний вид діяльності є видом діяльності суб'єкта, на який припадає найбільший внесок у валову додану вартість або інший визначений критерій. Державна служба статистики України зазначає, що КВЕД використовується для статистичного обліку підприємств і організацій за видами економічної діяльності, проведення державних статистичних спостережень та аналізу економічної інформації [18]. Для ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» основний КВЕД 68.20 охоплює надання в оренду та управління власним або орендованим нерухомим майном, зокрема житловими та нежитловими будівлями, складськими приміщеннями, земельними ділянками, а також надання об'єктів нерухомості для довгострокового використання [18].

Крім основного виду діяльності, у відкритих реєстраційних джерелах щодо ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» зазначені також інші напрями діяльності: інші види роздрібної торгівлі в неспеціалізованих магазинах, неспеціалізована оптова торгівля, управління нерухомим майном за винагороду або на основі контракту, діяльність агентств нерухомості, купівля та продаж власного нерухомого майна [16]. Наявність таких додаткових видів діяльності свідчить про потенційну можливість диверсифікації господарських операцій підприємства. Проте фактичний вплив цих напрямів на доходи та фінансовий результат може бути визначений лише на основі внутрішньої фінансової звітності й аналітичних даних підприємства.

З економічної точки зору діяльність ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» належить до сфери операцій з нерухомим майном. Специфіка такого виду бізнесу полягає в тому, що основним джерелом доходу зазвичай виступають орендні платежі або операції, пов'язані з управлінням, використанням, купівлею чи продажем об'єктів нерухомості. Для підприємства цієї сфери особливо важливими є стабільність попиту на об'єкти нерухомості, платоспроможність орендарів або контрагентів, стан договірних відносин,

рівень витрат на утримання майна, податкове навантаження, юридична чистота активів та здатність своєчасно реагувати на зміни ринкової кон'юнктури.

Науковці, які досліджують економічну безпеку підприємств, підкреслюють, що організаційно-економічна характеристика суб'єкта господарювання є необхідною частиною діагностики його безпечного функціонування. Так, М. І. Небава та Ю. В. Міронова розглядають економічну безпеку підприємства через систему управління, діагностику загроз і комплексне оцінювання її рівня [10, с. 8-15]. Г. В. Блакита, Г. В. Ситник, Т. Л. Зубко, В. В. Мельник та О. А. Пурденко наголошують на необхідності ідентифікації загроз ведення бізнесу, оцінювання ризиків, формування системи показників економічної безпеки та розроблення антикризових заходів [6, с. 12-18]. С. Т. Пілецька, Т. Ю. Коритько та Н. М. Кравчук зазначають, що механізм забезпечення економічної безпеки підприємства має враховувати як внутрішній стан підприємства, так і вплив зовнішнього середовища [19, с. 64-69]. Отже, аналіз ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» доцільно здійснювати не лише за формальними реєстраційними ознаками, а й з урахуванням галузових і зовнішньоекономічних чинників.

У сучасних умовах зовнішнє середовище діяльності підприємств України залишається складним. За даними Національного банку України, у I кварталі 2026 року індекс ділових очікувань підприємств зріс до 105,8% порівняно зі 102,1% у IV кварталі 2025 року, що свідчить про поліпшення оцінок бізнесу щодо майбутньої ділової активності [8]. Водночас позитивна динаміка очікувань не усуває ризиків, пов'язаних із воєнним станом, інфляційним тиском, нестачею кадрів, нестабільністю енергопостачання, зміною вартості ресурсів і загальною невизначеністю ринкового середовища. Для підприємств, діяльність яких пов'язана з нерухомістю, такі ризики мають пряме значення, оскільки впливають на попит, орендні ставки, витрати на експлуатацію майна, спроможність контрагентів виконувати договірні зобов'язання та інвестиційну активність. Організаційно-економічні

особливості діяльності ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» та їхній вплив на економічну безпеку підприємства узагальнено в Табл. 2.2.

Таблиця 2.2

Вплив організаційно-економічних характеристик ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» на його економічну безпеку

Характеристика підприємства	Економічне значення	Вплив на економічну безпеку
Форма товариства з обмеженою відповідальністю	Дозволяє вести господарську діяльність як юридична особа, укладати договори, управляти майном і нести відповідальність у межах майна товариства	Позитивно впливає на правову визначеність діяльності, але потребує належного корпоративного та договірної контролю
Реєстрація у м. Києві	Підприємство функціонує в одному з найбільш активних ділових центрів України	Створює можливості для роботи з ширшим колом контрагентів, але підвищує рівень конкуренції
Основний КВЕД 68.20	Діяльність пов'язана з орендою та експлуатацією нерухомого майна	Формує потенціал стабільних грошових потоків, але залежить від попиту на нерухомість і платоспроможності орендарів
Наявність додаткових видів діяльності	Підприємство може здійснювати суміжні операції у сфері торгівлі та нерухомості	Створює можливість диверсифікації доходів, однак потребує якісного управління ризиками різних напрямів діяльності
Невеликий статутний капітал	Формальний розмір зареєстрованого капіталу становить 1 000 грн	Не дає повного уявлення про фактичні активи підприємства, тому потребує додаткового аналізу балансу та фінансової звітності
Загальна система оподаткування	Підприємство веде діяльність у стандартному податковому режимі	Потребує належного податкового планування, обліку доходів, витрат і своєчасного виконання зобов'язань перед бюджетом
Діяльність у сфері нерухомості	Доходи можуть залежати від стану об'єктів, договорів, ринку оренди та витрат на утримання майна	Підвищує значення фінансової, правової, майнової та ринкової складових економічної безпеки

Джерело: складено автором на основі [8; 10; 16; 17; 18; 19; 29; 30].

Аналіз Табл. 2.2 показує, що організаційно-економічний профіль ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» має як потенційні переваги, так і ризики з позиції економічної безпеки. До переваг можна віднести офіційний статус діючого підприємства, реєстрацію у м. Києві, роботу у сфері нерухомості, яка може

забезпечувати регулярні грошові надходження, а також наявність додаткових видів діяльності, що теоретично створює можливості для диверсифікації джерел доходу. Разом із тим існують і потенційні ризики: залежність від стану ринку нерухомості, імовірність несвоєчасних розрахунків із боку контрагентів, потреба в постійному утриманні майна, правові ризики договорів оренди, податкові ризики та обмеженість інформації про реальний фінансово-майновий стан підприємства у відкритих джерелах.

З погляду економічної безпеки для ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» найбільш важливими є фінансова, правова, майнова, ринкова та інформаційна складові. Фінансова складова відображає здатність підприємства своєчасно виконувати зобов'язання, підтримувати ліквідність, контролювати витрати й забезпечувати прибутковість. Правова складова пов'язана з належним оформленням договорів оренди, захистом майнових прав, дотриманням податкового законодавства та мінімізацією судових ризиків. Майнова складова має значення через характер діяльності підприємства, оскільки нерухоме майно є основою або важливим елементом його господарського потенціалу. Ринкова складова залежить від попиту на нерухомість, конкурентного середовища, рівня орендних ставок і платоспроможності клієнтів. Інформаційна складова важлива для захисту договорів, фінансової інформації, даних про клієнтів і контрагентів.

Застосування методу аналізу та синтезу дозволило встановити, що ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» є підприємством із чітко визначеним профілем діяльності у сфері операцій з нерухомим майном. Порівняльний метод показав, що діяльність підприємства має специфічні риси порівняно з виробничими або торговельними підприємствами, оскільки її результативність значною мірою залежить від стану об'єктів нерухомості, якості договірної роботи та стабільності грошових потоків. Метод узагальнення дав змогу визначити, що подальша оцінка економічної безпеки підприємства повинна базуватися не лише на формальних реєстраційних

даних, а й на аналізі фінансової звітності, динаміки доходів, витрат, активів, зобов'язань і показників ефективності діяльності.

Отже, ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» є зареєстрованим суб'єктом підприємницької діяльності, який здійснює діяльність переважно у сфері надання в оренду й експлуатації власного чи орендованого нерухомого майна. Організаційно-економічна характеристика підприємства свідчить про наявність стабільної правової основи функціонування, визначеного виду діяльності та потенційних можливостей для отримання доходів від операцій з нерухомістю. Водночас специфіка цієї сфери зумовлює потребу в поглибленому аналізі фінансово-економічних показників, платоспроможності, фінансової стійкості, рентабельності, структури активів і зобов'язань підприємства. Саме ці питання доцільно розглянути у наступному підрозділі роботи.

2.2. Оцінка фінансово-економічних показників та рівня економічної безпеки підприємства

Оцінка фінансово-економічних показників підприємства є важливою складовою дослідження його економічної безпеки, оскільки саме фінансовий стан відображає здатність суб'єкта господарювання своєчасно виконувати свої зобов'язання, забезпечувати стабільність діяльності, підтримувати платоспроможність, отримувати прибуток і протидіяти внутрішнім та зовнішнім загрозам. Для підприємства, яке здійснює діяльність у сфері операцій з нерухомим майном, фінансово-економічна оцінка має особливе значення, оскільки така діяльність залежить від стабільності грошових потоків, наявності активів, стану договірних відносин, платоспроможності контрагентів, рівня витрат на утримання майна та загальної кон'юнктури ринку нерухомості.

У межах цього підрозділу використано метод аналізу та синтезу для дослідження фінансово-економічної сутності показників діяльності

підприємства; метод узагальнення – для систематизації наукових підходів до оцінювання фінансового стану та економічної безпеки; порівняльний метод – для зіставлення фактичних характеристик підприємства з критеріями економічної безпеки; метод фінансового аналізу – для визначення системи показників ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, рентабельності та ділової активності; табличний метод – для структурованого подання результатів дослідження; елементи SWOT-аналізу – для виявлення сильних і слабких сторін підприємства, а також потенційних можливостей і загроз.

Відповідно до нормативного підходу до фінансового аналізу, основним джерелом інформації для оцінювання фінансового стану підприємства є фінансова звітність за два останні календарні роки та останній звітний період. Фінансовий аналіз включає оцінку майнового стану підприємства, аналіз фінансових результатів, ліквідності, ділової активності, платоспроможності, фінансової стійкості та рентабельності [22; 31, с. 20-46]. Такий підхід є доцільним і для оцінювання економічної безпеки ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД», оскільки він дозволяє не лише описати поточний стан підприємства, а й визначити потенційні ризики його подальшого функціонування.

Слід зазначити, що фінансова звітність підприємств в Україні формується у вигляді балансу, звіту про фінансові результати та інших форм звітності. За даними порталу відкритих даних, фінансова звітність оприлюднюється у форматі XML-документів, які використовуються для подання звітності до Державної податкової служби України та Державної служби статистики України [21]. Водночас у відкритих безоплатних джерелах щодо ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» наявні переважно реєстраційні й окремі податкові відомості, тоді як повна фінансова звітність, необхідна для точного розрахунку всіх коефіцієнтів, не відображена у відкритому доступі в повному обсязі. Тому оцінювання в цьому підрозділі здійснюється у двох напрямках: по-перше, на основі підтверджених відкритих даних про

підприємство; по-друге, шляхом формування системи фінансово-економічних показників, які доцільно розраховувати за даними балансу та звіту про фінансові результати. Загальні вимоги до складання та подання фінансової звітності в Україні визначаються Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [30].

За відкритими реєстраційними даними, ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» зареєстроване 29.01.2019, має код ЄДРПОУ 42778941, організаційно-правову форму товариства з обмеженою відповідальністю, статутний капітал у розмірі 1 000 грн та основний вид діяльності за КВЕД 68.20 – надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна [16; 17]. Станом на 11.06.2026 підприємство має статус зареєстрованого та не перебуває в процесі припинення [17]. Крім того, у відкритих даних зазначено, що підприємство перебуває на обліку в органах доходів і зборів, не зареєстроване платником ПДВ та не перебуває в реєстрі неприбуткових установ і організацій [17]. Ці відомості дають змогу провести попередню оцінку організаційно-правової та податкової складових економічної безпеки підприємства. Основні відкриті показники, які можуть бути використані для первинної оцінки економічної безпеки ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД», наведено у Табл. 2.3.

Таблиця 2.3

Відкриті дані для оцінки економічної безпеки

ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД»

Показник	Значення	Аналітичне значення для економічної безпеки
Код ЄДРПОУ	42778941	Підприємство ідентифіковане як окремий суб'єкт господарювання
Дата державної реєстрації	29.01.2019	Підприємство функціонує понад п'ять років, що свідчить про певну сталість діяльності
Організаційно-правова форма	Товариство з обмеженою відповідальністю	Дас можливість здійснювати господарську діяльність як юридична особа, укладати договори, управляти майном і відповідати за зобов'язаннями в межах майна товариства

Продовження таблиці 2.3

Статутний капітал	1 000 грн	Невеликий розмір статутного капіталу не дозволяє самостійно оцінити реальний майновий потенціал підприємства; потрібен аналіз балансу
Основний КВЕД	68.20 – надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна	Основні ризики пов'язані зі станом ринку нерухомості, стабільністю орендних надходжень, витратами на утримання майна та платоспроможністю контрагентів
Статус підприємства	Зареєстровано, не перебуває в процесі припинення	Позитивна ознака правової стабільності діяльності
Податковий статус	Перебуває на обліку в органах доходів і зборів	Свідчить про включення підприємства до системи податкового адміністрування
Реєстрація платником ПДВ	Інформація про особу відсутня в базі реєстру платників ПДВ	Може свідчити про невеликі обсяги операцій або специфіку діяльності; потребує додаткового аналізу доходів
Судові документи за даними відкритого дос'є	Знайдено 0 документів, у яких згадується підприємство	Позитивна ознака з погляду правових ризиків, хоча потребує періодичного моніторингу

Джерело: складено автором на основі [16; 17].

Дані Табл. 2.3 свідчать, що з організаційно-правової точки зору підприємство має базові ознаки стабільного функціонування: воно зареєстроване, має визначений вид діяльності, перебуває на обліку в податкових органах та не перебуває у процесі припинення. Водночас для повної оцінки фінансової безпеки цих даних недостатньо, оскільки вони не дають можливості визначити обсяг активів, структуру зобов'язань, розмір власного капіталу, виручку, прибуток, ліквідність, рентабельність і ділову активність підприємства.

Науковці, які досліджують фінансовий аналіз і економічну безпеку підприємств, наголошують, що в умовах нестабільності фінансовий стан необхідно оцінювати не формально, а з урахуванням ризиків зовнішнього середовища. Так, Н. Марусяк зазначає, що в умовах війни фінансовий аналіз є інструментом управління фінансовою діяльністю підприємства, а поряд із традиційними завданнями аналізу слід приділяти увагу оцінці ризиків,

антикризовому плануванню, ліквідності, фінансовій стійкості, доступу до фінансування та ефективності операційної діяльності [23]. Б. М. Литвин і М. В. Стельмах підкреслюють, що фінансовий аналіз передбачає оцінювання фінансових результатів, рентабельності, складу і джерел формування майна, фінансової стійкості, платоспроможності та ліквідності балансу [24, с. 102-145]. М. І. Небава та Ю. В. Міронова розглядають оцінювання економічної безпеки підприємства через діагностику загроз, комплексне оцінювання стану підприємства та розроблення управлінських заходів [10, с. 8-15]. Отже, фінансово-економічна оцінка ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» має поєднувати кількісні фінансові показники та якісне оцінювання ризиків. Для проведення повноцінної оцінки фінансово-економічного стану підприємства доцільно застосувати систему показників, наведену у Табл. 2.4.

Таблиця 2.4

Система показників для оцінювання фінансово-економічного стану та економічної безпеки ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД»

Група показників	Показник	Формула розрахунку	Економічний зміст
Ліквідність	Коефіцієнт поточної ліквідності	$\frac{\text{Оборотні активи}}{\text{Поточні зобов'язання}}$	Показує здатність підприємства погашати короткострокові зобов'язання за рахунок оборотних активів
Ліквідність	Коефіцієнт швидкої ліквідності	$\frac{(\text{Оборотні активи} - \text{Запаси})}{\text{Поточні зобов'язання}}$	Характеризує здатність підприємства виконувати поточні зобов'язання без урахування найменш ліквідних активів
Ліквідність	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$\frac{\text{Грошові кошти та їх еквіваленти}}{\text{Поточні зобов'язання}}$	Показує, яку частину короткострокових боргів підприємство може погасити негайно
Фінансова стійкість	Коефіцієнт автономії	$\frac{\text{Власний капітал}}{\text{Валюта балансу}}$	Визначає частку активів, сформованих за рахунок власного капіталу
Фінансова стійкість	Коефіцієнт фінансової залежності	$\frac{\text{Валюта балансу}}{\text{Власний капітал}}$	Показує рівень залежності підприємства від позикових джерел фінансування
Платоспроможність	Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними коштами	$\frac{(\text{Власний капітал} - \text{Необоротні активи})}{\text{Оборотні активи}}$	Відображає наявність власних ресурсів для фінансування поточної діяльності

Продовження таблиці 2.4

Рентабельність	Рентабельність активів	Чистий прибуток / Середньорічна вартість активів $\times 100\%$	Показує ефективність використання майна підприємства
Рентабельність	Рентабельність продажів	Чистий прибуток / Чистий дохід $\times 100\%$	Визначає частку прибутку в доході від реалізації
Ділова активність	Оборотність активів	Чистий дохід / Середньорічна вартість активів	Характеризує ефективність використання активів у процесі отримання доходу
Ділова активність	Оборотність дебіторської заборгованості	Чистий дохід / Середня дебіторська заборгованість	Показує швидкість повернення коштів від дебіторів
Майновий стан	Частка необоротних активів	Необоротні активи / Валюта балансу $\times 100\%$	Для підприємства у сфері нерухомості показує роль майнової бази у структурі активів
Ризикова складова	Частка поточних зобов'язань	Поточні зобов'язання / Валюта балансу $\times 100\%$	Дозволяє оцінити поточне боргове навантаження підприємства

Джерело: складено автором на основі [10; 22; 23; 24; 30; 31].

Наведена система показників є найбільш доцільною для дослідження ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД», оскільки вона охоплює основні напрями фінансової безпеки підприємства. Для підприємства, яке працює у сфері нерухомого майна, особливо важливими є показники ліквідності, фінансової стійкості, структури активів, оборотності дебіторської заборгованості та рентабельності активів. Якщо підприємство має значні активи, але не отримує достатнього доходу або має проблеми з розрахунками контрагентів, його економічна безпека знижується навіть за наявності майнової бази.

У разі наявності повної фінансової звітності ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» оцінку доцільно проводити за такими етапами. На першому етапі потрібно проаналізувати майновий стан підприємства: визначити динаміку активів, частку необоротних та оборотних активів, зміну власного капіталу і зобов'язань. На другому етапі слід оцінити фінансові результати: чистий дохід, собівартість, прибуток або збиток, рентабельність діяльності. На третьому етапі необхідно розрахувати показники ліквідності та платоспроможності. На четвертому етапі варто оцінити фінансову стійкість і

залежність від позикового капіталу. На п'ятому етапі доцільно провести оцінку ділової активності та ефективності використання активів. На шостому етапі результати фінансового аналізу слід зіставити з ризиками зовнішнього середовища та зробити висновок про рівень економічної безпеки підприємства. З урахуванням наявної інформації можна здійснити якісну оцінку складових економічної безпеки ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД». Її результати наведено в Табл. 2.5.

Таблиця 2.5

Оцінка складових економічної безпеки ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД»

Складова економічної безпеки	Фактична інформація	Оцінка стану	Потенційні ризики
Правова безпека	Підприємство зареєстроване, не перебуває у процесі припинення, у відкритому досьє зазначено відсутність судових документів, у яких згадується підприємство	Відносно задовільна	Можливі ризики договорів оренди, майнових прав, змін законодавства та судових спорів у майбутньому
Податкова безпека	Підприємство перебуває на обліку в органах доходів і зборів; інформація про реєстрацію платником ПДВ відсутня	Задовільна, але потребує уточнення за внутрішніми даними	Ризики податкового навантаження, правильності обліку доходів від оренди, своєчасності подання звітності
Фінансова безпека	У відкритому доступі не розкрито повний набір фінансових показників: активи, зобов'язання, дохід, прибуток, ліквідність, рентабельність	Потребує додаткової оцінки за фінансовою звітністю	Неможливість без балансу оцінити платоспроможність, боргове навантаження, прибутковість і фінансову стійкість
Майнова безпека	Основний КВЕД пов'язаний з орендою й експлуатацією нерухомого майна	Середня, потребує аналізу складу активів	Ризики втрати або пошкодження майна, витрат на утримання, недостатньої завантаженості об'єктів
Ринкова безпека	Підприємство працює у сфері операцій з нерухомістю; за відповідним КВЕДом діє значна кількість суб'єктів господарювання	Середня	Висока конкуренція, зміна попиту на оренду, зниження платоспроможності орендарів
Інформаційна безпека	Відкриті дані дозволяють ідентифікувати підприємство, але не дають повної інформації про фінансові результати	Середня	Недостатність фінансової прозорості для зовнішнього аналізу, необхідність

Продовження таблиці 2.5

			внутрішнього контролю даних
Кадрова безпека	У відкритому доступі не встановлено підтверджених даних про чисельність працівників	Потребує уточнення	Ризики дефіциту персоналу, недостатнього кадрового забезпечення управління нерухомістю
Управлінська безпека	Керівником підприємства зазначено Бікеєва Сергія Михайловича; структура управління у відкритих джерелах деталізована обмежено	Середня	Залежність управлінських рішень від вузького кола осіб, потреба у внутрішньому контролі та плануванні

Джерело: складено автором на основі [10; 16; 17].

Результати Табл. 2.5 показують, що за відкритими даними ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» має відносно стабільні організаційно-правові ознаки, однак рівень його фінансової безпеки неможливо повноцінно визначити без аналізу фінансової звітності. Це є важливим обмеженням дослідження, оскільки саме баланс і звіт про фінансові результати дають можливість розрахувати ліквідність, платоспроможність, фінансову стійкість, рентабельність і ділову активність. У бакалаврській роботі таке обмеження слід розглядати не як недолік, а як підставу для обґрунтування необхідності впровадження на підприємстві системи регулярного фінансового моніторингу.

Для узагальнення результатів оцінювання доцільно використати матрицю рівня економічної безпеки підприємства за основними критеріями. Такий підхід дозволяє поєднати фінансові, правові, організаційні та ринкові аспекти аналізу. Попередню матрицю оцінювання наведено у Табл. 2.6.

На підставі проведеного аналізу можна зробити висновок, що економічна безпека ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» за відкритими даними має змішаний характер. З одного боку, підприємство має правову визначеність, зареєстроване як юридична особа, функціонує понад п'ять років, має чітко визначений основний вид діяльності та не перебуває у процесі припинення

Таблиця 2.6

Матриця попередньої оцінки рівня економічної безпеки ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД»

Критерій оцінювання	Ознаки високого рівня безпеки	Стан ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» за відкритими даними	Попередня оцінка
Правова стабільність	Підприємство зареєстроване, не перебуває в процесі припинення, відсутні значні судові ризики	Підприємство зареєстроване, не перебуває в процесі припинення; відкриті джерела не фіксують судових документів	Достатній рівень
Фінансова прозорість	Доступні активи, зобов'язання, дохід, прибуток, фінансова звітність	Повна фінансова звітність у відкритому доступі не ідентифікована	Недостатній рівень інформаційної відкритості
Фінансова стійкість	Позитивний власний капітал, прийнятна автономія, контрольовані зобов'язання	Потребує розрахунку за балансом	Не визначено без звітності
Ліквідність	Підприємство здатне погашати поточні зобов'язання	Потребує розрахунку за балансом	Не визначено без звітності
Рентабельність	Підприємство отримує прибуток і забезпечує ефективне використання активів	Потребує розрахунку за звітом про фінансові результати	Не визначено без звітності
Ринкова позиція	Є стабільний попит, диверсифікована клієнтська база, конкурентні переваги	Підприємство працює у конкурентній сфері операцій з нерухомим майном	Середній рівень
Податкова дисципліна	Підприємство перебуває на обліку, своєчасно виконує податкові зобов'язання	Підприємство перебуває на обліку в органах доходів і зборів	Задовільний рівень, потребує перевірки податкової історії
Управління ризиками	Наявна система моніторингу ризиків, фінансового планування та контролю	Відкриті джерела не містять інформації про внутрішню систему управління ризиками	Потребує удосконалення

Джерело: складено автором.

. Це створює основу для стабільної господарської діяльності. З іншого боку, відсутність повної відкритої фінансової інформації ускладнює оцінку реального фінансового стану підприємства, його ліквідності, платоспроможності, рентабельності та фінансової стійкості.

Для підприємства, яке працює у сфері надання в оренду й експлуатації нерухомого майна, ключовими загрозами економічній безпеці можуть бути: зниження попиту на оренду, несвоєчасні розрахунки орендарів, зростання витрат на утримання об'єктів нерухомості, податкові ризики, правові спори щодо договорів або майна, недостатня диверсифікація джерел доходу, а також обмежена фінансова прозорість. Саме тому в подальшому для ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» доцільно впровадити систему регулярного фінансового моніторингу, яка має включати щорічний аналіз балансу, звіту про фінансові результати, показників ліквідності, фінансової стійкості, рентабельності, дебіторської заборгованості та структури зобов'язань.

Застосування SWOT-аналізу дозволяє узагальнити сильні й слабкі сторони підприємства, а також визначити можливості й загрози його економічній безпеці. Результати SWOT-аналізу наведено у Табл. 2.7.

Таблиця 2.7

SWOT-аналіз економічної безпеки ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД»

Сильні сторони	Слабкі сторони
Підприємство має офіційний статус зареєстрованої юридичної особи	Невеликий розмір статутного капіталу
Функціонує понад п'ять років	Обмежена відкритість фінансових показників
Основний вид діяльності пов'язаний із нерухомим майном, що може забезпечувати регулярні грошові потоки	Відсутність у відкритому доступі даних для розрахунку ліквідності, рентабельності та фінансової стійкості
Підприємство не перебуває в процесі припинення	Потенційна залежність від стану ринку нерухомості та платоспроможності орендарів
У відкритому дос'є не зафіксовано судових документів щодо підприємства	Потреба в посиленому фінансовому, договірному та податковому контролі
Можливості	Загрози
Розширення діяльності у сфері управління нерухомим майном	Зниження попиту на оренду нерухомості
Диверсифікація джерел доходу через додаткові види діяльності	Зростання витрат на утримання майна та комунальні послуги
Удосконалення системи фінансового моніторингу	Несвоєчасні розрахунки з боку контрагентів
Запровадження системи оцінювання контрагентів	Податкові та правові ризики
Підвищення прозорості управлінського обліку	Загальна нестабільність економічного середовища в умовах воєнного стану

Джерело: складено автором.

Отже, оцінка фінансово-економічних показників та рівня економічної безпеки ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» показала, що підприємство має базові організаційно-правові умови для стабільної діяльності, однак потребує поглибленого фінансового аналізу на основі балансу та звіту про фінансові результати. За відкритими даними можна позитивно оцінити правову визначеність підприємства, його зареєстрований статус, перебування на обліку в органах доходів і зборів та відсутність ознак припинення діяльності. Водночас неможливість повного розрахунку фінансових коефіцієнтів за відкритими джерелами свідчить про необхідність використання внутрішньої фінансової звітності підприємства. Для підвищення рівня економічної безпеки ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» доцільно посилити фінансовий контроль, систематично аналізувати ліквідність, платоспроможність і рентабельність, контролювати дебіторську заборгованість, оцінювати надійність контрагентів і формувати резерви для покриття можливих ризиків.

РОЗДІЛ 3. ПРОБЛЕМИ ТА НАПРЯМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД»

3.1. Основні проблеми забезпечення економічної безпеки підприємства в сучасних умовах господарювання

Забезпечення економічної безпеки підприємства в сучасних умовах господарювання є складним управлінським завданням, оскільки діяльність суб'єктів підприємництва відбувається під впливом значної кількості зовнішніх і внутрішніх ризиків. Для українських підприємств ця проблема є особливо гострою через воєнний стан, нестабільність фінансового середовища, інфляційний тиск, високі витрати на ресурси, кадрові втрати, порушення логістичних зв'язків, зміну попиту та загальну невизначеність економічного розвитку. У таких умовах економічна безпека вже не може розглядатися лише як здатність підприємства отримувати прибуток. Вона охоплює ширшу систему питань: фінансову стійкість, ліквідність, правовий захист активів, стабільність доходів, якість договірної роботи, захист інформації, ефективність управління ризиками та здатність підприємства адаптуватися до змін зовнішнього середовища.

У межах цього підрозділу використано метод аналізу та синтезу для визначення основних проблем забезпечення економічної безпеки підприємства; метод узагальнення – для систематизації наукових підходів до проблематики економічної безпеки; порівняльний метод – для зіставлення загальних ризиків підприємницького сектору з особливостями діяльності ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД»; метод фінансового аналізу – для виокремлення проблем, пов'язаних із ліквідністю, платоспроможністю, рентабельністю та фінансовою стійкістю; SWOT-аналіз – для визначення сильних і слабких сторін, можливостей і загроз економічній безпеці підприємства; табличний метод – для систематизації основних проблем та їх можливих наслідків.

Актуальність дослідження проблем економічної безпеки підприємств підтверджується реальним станом економіки України. За попередніми оцінками Міністерства економіки України, у 2025 році реальний ВВП України зріс на 2,2%, однак економіка продовжувала функціонувати в умовах атак на енергетичну інфраструктуру, складної логістики та високих безпекових ризиків [1]. Це означає, що навіть за наявності поступового економічного відновлення підприємства залишаються вразливими до зовнішніх загроз, які можуть безпосередньо впливати на їх доходи, витрати, активи та фінансову стабільність.

Додатково Національний банк України у Звіті про фінансову стабільність зазначає, що бізнес продовжує потерпати від війни та вважає наслідки бойових дій основним обмеженням для своєї діяльності [20]. За оцінками Світового банку, Європейської комісії, ООН та Уряду України, прямі збитки України станом на кінець 2025 року перевищили 195 млрд дол. США, причому найбільше постраждали житловий сектор, транспорт та енергетика [9]. Для підприємств ці втрати означають не лише загальне погіршення економічного середовища, а й конкретні ризики: пошкодження майна, зростання витрат на енергоносії, ускладнення перевезень, скорочення попиту та зниження платоспроможності контрагентів.

Науковці також наголошують, що сучасні умови господарювання потребують переосмислення підходів до економічної безпеки підприємства. М. І. Небава та Ю. В. Міронова розглядають економічну безпеку через діагностику загроз, комплексне оцінювання рівня безпеки та організаційне забезпечення управління нею [10, с. 8-15]. Г. В. Блакита, Г. В. Ситник, Т. Л. Зубко, В. В. Мельник та О. А. Пурденко підкреслюють, що система економічної безпеки підприємства має включати оцінювання загроз, ризиків, функціональних складових та розроблення антикризових заходів [6, с. 12-18]. О. В. Ареф'єва, В. Є. Титикало та Н. М. Коваленко акцентують увагу на важливості фінансової безпеки підприємства в умовах нестабільності зовнішнього середовища, ризиків, цифровізації та необхідності адаптивного

управління [7]. Н. Ситник досліджує фінансову безпеку підприємств в умовах війни як динамічну систему, здатну адаптуватися до турбулентного середовища [25]. В. Нам'ясенко зазначає, що воєнний стан створює для підприємств не тільки економічні, а й фізичні загрози, що суттєво ускладнює забезпечення економічної безпеки [28, с. 25-38].

Для ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» проблеми забезпечення економічної безпеки мають як загальний, так і специфічний характер. З одного боку, підприємство, як і інші суб'єкти господарювання, функціонує в умовах воєнної економіки, податкових і фінансових ризиків, нестабільності попиту та зростання витрат. З іншого боку, специфіка його діяльності пов'язана з основним видом діяльності за КВЕД 68.20 – наданням в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна [18]. Це означає, що економічна безпека підприємства значною мірою залежить від стану ринку нерухомості, стабільності орендних платежів, юридичної захищеності майна, витрат на його утримання та платоспроможності орендарів.

За відкритими реєстраційними даними, ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» зареєстроване 29.01.2019, має код ЄДРПОУ 42778941, статутний капітал 1 000 грн, юридичну адресу в м. Києві та статус зареєстрованої юридичної особи [17]. Такі ознаки свідчать про формальну правову визначеність підприємства, однак самі по собі вони не дають можливості повністю оцінити його економічну безпеку. Для цього необхідно враховувати фінансові показники, структуру активів і зобов'язань, стабільність доходів, наявність дебіторської заборгованості, ефективність використання майна та якість управління ризиками.

Важливою проблемою забезпечення економічної безпеки ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» є обмежена відкритість фінансово-економічної інформації. У відкритих джерелах наявні переважно реєстраційні дані про підприємство, однак відсутній повний набір фінансових показників, необхідних для розрахунку коефіцієнтів ліквідності, платоспроможності, рентабельності, ділової активності та фінансової стійкості. Це ускладнює зовнішню оцінку

рівня економічної безпеки підприємства та не дозволяє зробити повністю обґрунтований висновок про його фінансовий стан без використання внутрішньої фінансової звітності.

Водночас обмежена фінансова прозорість є проблемою не лише для зовнішніх дослідників, а й для самого підприємства, якщо на внутрішньому рівні не запроваджено систему регулярного фінансового моніторингу. Без постійного аналізу доходів, витрат, активів, зобов'язань і грошових потоків керівництво може із запізненням виявляти фінансові ризики. Для підприємства у сфері нерухомості це особливо небезпечно, оскільки навіть тимчасове зниження орендних надходжень або накопичення заборгованості орендарів може негативно вплинути на платоспроможність.

Оскільки основний вид діяльності ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» пов'язаний із наданням в оренду й експлуатацією нерухомого майна, підприємство залежить від попиту на об'єкти нерухомості, рівня орендних ставок, платоспроможності орендарів і загальної інвестиційної активності. За даними НБУ, комерційна нерухомість належить до галузей, які частково можуть компенсувати зростання операційних витрат вищими цінами, однак це не усуває впливу воєнних ризиків, міграції населення, зміни бізнес-активності та регіональних відмінностей ринку [20]. Отже, підприємство має враховувати, що навіть стабільні активи у вигляді нерухомості не гарантують автоматично високого рівня економічної безпеки.

Для підприємств, що працюють у сфері оренди нерухомого майна, стабільність доходів залежить від регулярності платежів орендарів. Якщо орендарі затримують платежі, достроково розривають договори або втрачають платоспроможність, підприємство може зіткнутися з дефіцитом оборотних коштів. В умовах воєнної економіки та загальної нестабільності така проблема посилюється, оскільки багато суб'єктів господарювання працюють із підвищеними витратами й обмеженими фінансовими резервами. Це створює загрозу для ліквідності та платоспроможності ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД».

Діяльність у сфері нерухомості передбачає необхідність постійного обслуговування об'єктів, сплати комунальних платежів, податків, витрат на ремонт, технічну підтримку, охорону та юридичний супровід. В умовах пошкодження інфраструктури, нестабільності енергопостачання і зростання операційних витрат підприємство може втрачати частину прибутковості. Якщо витрати зростають швидше, ніж доходи від оренди, це знижує фінансову стійкість і рівень економічної безпеки.

Для ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» важливе значення має належне оформлення договорів оренди, визначення прав і обов'язків сторін, умов оплати, відповідальності за прострочення платежів, порядку розірвання договору, компенсації пошкоджень майна та вирішення спорів. Неналежно оформлені договори або недостатній контроль за виконанням договірних умов можуть призвести до фінансових втрат, судових спорів, затримки платежів або погіршення стану активів. Тому правова складова економічної безпеки для підприємства у сфері нерухомості є однією з ключових.

Відкриті дані свідчать, що статутний капітал ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» становить 1 000 грн [17]. Сам по собі цей показник не відображає реального майнового стану підприємства, оскільки фактичні активи можуть бути значно більшими. Проте з позиції економічної безпеки невеликий статутний капітал може вказувати на формальну обмеженість стартової фінансової бази та необхідність детальніше аналізувати баланс, джерела фінансування, власний капітал і зобов'язання підприємства.

Якщо підприємство отримує основну частину доходів від одного виду діяльності, одного об'єкта нерухомості або обмеженого кола контрагентів, його економічна безпека знижується. У такому випадку втрата одного орендаря або погіршення умов одного договору може істотно вплинути на фінансовий результат. Для зменшення цього ризику підприємству доцільно розширювати клієнтську базу, оцінювати платоспроможність орендарів і формувати резерви на випадок тимчасового зниження доходів.

Наявність зареєстрованого статусу та визначеного КВЕДу не означає, що на підприємстві діє система економічної безпеки. Для реального захисту підприємства потрібні фінансове планування, контроль дебіторської заборгованості, аналіз контрагентів, податковий контроль, моніторинг змін законодавства, оцінка ринкових ризиків і регулярне оновлення договорів. Якщо такі механізми не впроваджені, підприємство може реагувати на загрози лише після їх фактичного виникнення, що знижує ефективність управління. Основні проблеми забезпечення економічної безпеки ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» узагальнено в Табл. 3.1.

Таблиця 3.1

Основні проблеми забезпечення економічної безпеки ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» у сучасних умовах господарювання

Проблема	Причини виникнення	Можливі наслідки для підприємства	Складова економічної безпеки
Обмежена відкритість фінансової інформації	Відсутність у відкритому доступі повної фінансової звітності підприємства	Неможливість повного зовнішнього оцінювання ліквідності, рентабельності, платоспроможності та фінансової стійкості	Фінансова, інформаційна
Залежність від ринку нерухомості	Основний КВЕД підприємства пов'язаний з орендою й експлуатацією нерухомого майна	Зниження доходів у разі падіння попиту, зміни орендних ставок або погіршення ринкової ситуації	Ринкова, майнова
Ризик нестабільності грошових потоків	Залежність доходів від регулярності орендних платежів і платоспроможності контрагентів	Дефіцит оборотних коштів, погіршення ліквідності, затримка виконання зобов'язань	Фінансова
Зростання витрат на утримання майна	Інфляція, енергетичні ризики, комунальні платежі, ремонтні витрати, технічне обслуговування	Зниження прибутковості, зростання собівартості діяльності, скорочення фінансових резервів	Фінансова, майнова
Правові та договірні ризики	Недостатній контроль договорів, можливі спори з орендарями, зміни законодавства	Фінансові втрати, судові витрати, затримка платежів, ризик пошкодження або неправомірного використання майна	Правова

Продовження таблиці 3.1

Невеликий статутний капітал	Формально зареєстрований капітал становить 1 000 грн	Потреба в додатковому аналізі фактичних активів, власного капіталу та джерел фінансування	Фінансова
Імовірна недостатня диверсифікація доходів	Можлива концентрація доходів на одному виді діяльності або обмеженому колі контрагентів	Залежність від окремих орендарів або об'єктів, ризик різкого зниження доходів	Ринкова, фінансова
Відсутність підтвердженої системи управління ризиками	У відкритих джерелах немає інформації про внутрішні процедури контролю	Реактивне, а не превентивне управління загрозами	Управлінська

Джерело: складено автором на основі [1; 9; 10; 17; 18; 20; 25; 28].

Аналіз Табл. 3.1 дає змогу зробити висновок, що проблеми економічної безпеки ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» мають комплексний характер. Найбільш суттєвими є фінансові, ринкові, правові та управлінські ризики. При цьому частина проблем пов'язана не з фактичним кризовим станом підприємства, а з обмеженістю інформації та необхідністю поглибленого внутрішнього моніторингу. Це означає, що підприємство має не лише реагувати на вже наявні загрози, а й формувати систему попередження ризиків.

Для більш глибокої оцінки проблем доцільно використати елементи SWOT-аналізу, оскільки цей метод дозволяє поєднати внутрішні характеристики підприємства із зовнішніми умовами господарювання. За результатами попереднього аналізу сильними сторонами ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» можна вважати зареєстрований статус юридичної особи, наявність визначеного основного виду діяльності, функціонування понад п'ять років і роботу у сфері нерухомості, яка потенційно може забезпечувати стабільні грошові потоки. До слабких сторін належать невеликий статутний капітал, обмежена відкритість фінансової інформації, залежність від стану ринку нерухомості та потреба в посиленому договірному й фінансовому контролі.

Можливостями для підприємства є підвищення ефективності управління нерухомим майном, диверсифікація джерел доходу, запровадження системи оцінювання контрагентів, посилення фінансового планування, використання цифрових інструментів обліку та контролю. До загроз належать воєнні ризики, зниження попиту на оренду, зростання витрат на утримання майна, затримка платежів з боку орендарів, правові спори та загальна нестабільність економічного середовища.

Окремо слід звернути увагу на проблему невідповідності традиційних підходів до економічної безпеки сучасним умовам. У мирний час підприємства здебільшого зосереджувалися на прибутковості, конкурентоспроможності та фінансових показниках. Проте в умовах війни до цих критеріїв додаються фізична безпека активів, безперервність діяльності, здатність швидко змінювати договори, формувати резерви, працювати з ризиковими контрагентами та забезпечувати інформаційний захист. Тому для ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» важливо не лише аналізувати фінансові коефіцієнти, а й оцінювати реальні ризики втрати доходів, пошкодження майна, юридичних спорів і порушення платіжної дисципліни.

Узагальнюючи викладене, можна зазначити, що основні проблеми забезпечення економічної безпеки ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» пов'язані з нестабільністю зовнішнього середовища, специфікою діяльності у сфері нерухомості, обмеженою фінансовою прозорістю, ризиками грошових потоків, залежністю від контрагентів, зростанням витрат на утримання майна та потребою в посиленій системі управління ризиками. Вирішення цих проблем потребує переходу від ситуативного реагування на загрози до системного управління економічною безпекою, що має включати фінансовий моніторинг, договірний контроль, оцінювання контрагентів, формування резервів, аналіз ринкових ризиків і регулярне оновлення управлінських рішень.

3.2. Обґрунтування напрямів підвищення рівня економічної безпеки ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД»

Підвищення рівня економічної безпеки підприємства є необхідною умовою його стабільного функціонування, збереження фінансової стійкості, підтримання платоспроможності та мінімізації впливу зовнішніх і внутрішніх загроз. За результатами проведеного у попередніх підрозділах аналізу встановлено, що ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» є зареєстрованим суб'єктом підприємницької діяльності, основним видом діяльності якого є КВЕД 68.20 - надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна [17; 18]. Така сфера діяльності має потенціал для формування стабільних грошових потоків, однак водночас пов'язана з низкою ризиків: залежністю від ринку нерухомості, платоспроможності орендарів, стану договірних відносин, витрат на утримання майна, податкового навантаження та загальної економічної нестабільності.

Необхідність розроблення напрямів зміцнення економічної безпеки ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» зумовлена не лише внутрішніми особливостями підприємства, а й загальною ситуацією в економіці України. За попередніми оцінками Міністерства економіки України, у 2025 році реальний ВВП України зріс на 2,2%, однак економіка продовжувала функціонувати в умовах атак на енергетичну інфраструктуру, складної логістики та високих безпекових ризиків [1]. За даними Національного банку України, у I кварталі 2026 року бізнес поліпшив очікування щодо ділової активності, індекс ділових очікувань зріс до 105,8%, проте воєнні дії та їх наслідки залишаються домінуючим чинником, що обмежує спроможність підприємств нарощувати виробництво і розвиток [8]. Крім того, за оцінкою Світового банку, Європейської комісії, ООН та Уряду України, прямі збитки України станом на кінець 2025 року перевищили 195 млрд дол. США, а найбільше постраждали житловий сектор, транспорт та енергетика [9]. Це безпосередньо впливає на підприємства, діяльність яких пов'язана з

нерухомістю, оскільки зростають ризики пошкодження активів, збільшення експлуатаційних витрат, зниження платоспроможності контрагентів і нестабільності попиту.

Наукові підходи до забезпечення економічної безпеки підприємства підтверджують необхідність комплексного управління ризиками. О. В. Арєф'єва, В. Є. Титикало та Н. М. Коваленко підкреслюють, що фінансова безпека є центральним елементом економічної безпеки підприємства, а її забезпечення в умовах нестабільного середовища має базуватися на стратегічних діях, превентивних заходах, адаптивності та цифровізації управлінських процесів [7]. Н. Ситник зазначає, що в умовах війни фінансова безпека підприємства трансформується зі статичного стану захищеності у динамічну систему, здатну адаптуватися до турбулентного середовища [25]. З. С. Варналій та С. М. Бондаренко наголошують, що в умовах війни та повоєнного відновлення підприємства потребують принципово нових підходів до забезпечення фінансової безпеки та нейтралізації загроз [26, с. 106-113]. С. Плетенецька та О. Діденко акцентують увагу на необхідності використання індикаторів фінансової безпеки, оскільки на стабільність бізнесу впливають руйнування інфраструктури, порушення логістичних ланцюгів, нестача фінансових ресурсів, інфляція та зниження купівельної спроможності населення [27].

З урахуванням результатів попереднього аналізу, основними проблемами економічної безпеки ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» є: обмежена відкритість фінансової інформації; відсутність підтвердженої системи регулярного фінансового моніторингу; залежність від стану ринку нерухомості; ризик нестабільності орендних платежів; можливе зростання витрат на утримання майна; правові та договірні ризики; недостатня диверсифікація доходів; потреба у систематичній оцінці контрагентів. Тому авторські рекомендації мають бути спрямовані не на абстрактне «покращення діяльності», а на формування конкретної системи управління економічною безпекою підприємства.

На мою думку, підвищення рівня економічної безпеки ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» доцільно здійснювати за такими напрямками:

- 1) запровадження системи регулярного фінансового моніторингу;
- 2) посилення контролю дебіторської заборгованості та грошових потоків;
- 3) удосконалення договірної роботи з орендарями й контрагентами;
- 4) диверсифікація джерел доходу підприємства;
- 5) формування резервного фонду та антикризового фінансового плану;
- 6) цифровізація управлінського обліку та контролю;
- 7) оцінювання ризиків ринку нерухомості;
- 8) посилення правової, податкової та майнової безпеки.

Важливим напрямом є запровадження системи регулярного фінансового моніторингу. У підрозділі 2.2 було встановлено, що у відкритому доступі відсутній повний набір фінансових показників підприємства, необхідних для розрахунку ліквідності, платоспроможності, фінансової стійкості, рентабельності та ділової активності. Це не означає, що підприємство має незадовільний фінансовий стан, однак свідчить про необхідність внутрішнього фінансового контролю. Відповідно до методичних підходів фінансового аналізу, оцінка платоспроможності та фінансової стійкості здійснюється за даними балансу, а аналіз фінансових результатів – за даними звіту про фінансові результати [22]. Тому ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» доцільно щоквартально здійснювати розрахунок основних коефіцієнтів: поточної ліквідності, швидкої ліквідності, абсолютної ліквідності, автономії, фінансової залежності, рентабельності активів, рентабельності продажів, оборотності дебіторської та кредиторської заборгованості.

Фінансовий моніторинг дозволить керівництву підприємства не лише бачити фактичний стан справ, а й своєчасно реагувати на негативні зміни. Наприклад, зниження коефіцієнта поточної ліквідності може свідчити про ризик нестачі оборотних коштів, зростання дебіторської заборгованості – про погіршення платіжної дисципліни орендарів, а зниження рентабельності –

про необхідність перегляду витрат або умов договорів. Таким чином, фінансовий моніторинг має стати основою управління економічною безпекою підприємства.

Для підприємства, що працює у сфері оренди нерухомого майна, стабільність грошових надходжень має критичне значення. Якщо орендарі несвоєчасно здійснюють платежі, підприємство може стикатися з дефіцитом коштів для покриття поточних витрат, податкових зобов'язань, оплати комунальних послуг, ремонту та обслуговування майна. Тому доцільно запровадити внутрішній реєстр платежів за договорами оренди, у якому відображатимуться суми нарахувань, фактичні платежі, строки оплати, прострочення та відповідальні особи за комунікацію з орендарями.

На мою думку, доцільним є встановлення трирівневої системи контролю дебіторської заборгованості. Перший рівень – поточний контроль платежів до 5 днів прострочення, коли орендар отримує нагадування. Другий рівень – управлінський контроль від 6 до 15 днів прострочення, коли керівництво приймає рішення щодо попередження або реструктуризації. Третій рівень – правовий контроль понад 15–30 днів прострочення, коли застосовуються штрафні санкції або переглядаються умови співпраці. Такий підхід дозволить зменшити ризик накопичення боргів і підвищити стабільність грошових потоків.

Для ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» договірна безпека є однією з ключових складових економічної безпеки, оскільки основна діяльність підприємства пов'язана з наданням майна в оренду або експлуатацію. У договорах доцільно чітко передбачати порядок оплати, строки внесення платежів, відповідальність за прострочення, порядок компенсації пошкодження майна, умови дострокового розірвання договору, механізм індексації орендної плати, порядок вирішення спорів, умови форс-мажору та відповідальність сторін за порушення домовленостей.

Особливу увагу слід приділити індексації орендної плати. В умовах інфляції, зростання комунальних платежів та експлуатаційних витрат

фіксована орендна плата може поступово втрачати економічну доцільність. Тому в договорах доцільно передбачати механізм періодичного перегляду орендної ставки, наприклад один раз на 6 або 12 місяців, з урахуванням індексу інфляції, зміни вартості комунальних послуг або ринкових орендних ставок. Це дозволить підприємству краще захищати свої доходи від знецінення та зростання витрат.

Наявність у ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» основного виду діяльності за КВЕД 68.20 створює певну спеціалізацію, однак надмірна залежність від одного виду діяльності, одного об'єкта або одного орендаря може знижувати рівень економічної безпеки. Для зменшення цього ризику підприємству доцільно розглядати можливість розширення спектра послуг у межах своєї сфери: управління нерухомим майном за винагороду або на основі контракту, консультаційний супровід орендних операцій, технічне обслуговування приміщень, посередницькі послуги у сфері нерухомості, короткострокову оренду окремих площ або додаткові сервісні послуги для орендарів.

Диверсифікація не повинна бути хаотичною. Вона має здійснюватися з урахуванням наявних ресурсів підприємства, попиту на ринку, можливостей персоналу та правового оформлення. Найбільш безпечним варіантом для підприємства є поступова диверсифікація в межах суміжних напрямів, які не потребують значних додаткових інвестицій, але можуть збільшити грошові надходження.

Важливим є формування резервного фонду та антикризового фінансового плану. В умовах війни підприємство не може повністю усунути зовнішні ризики, однак може підготуватися до них. Резервний фонд доцільно формувати за рахунок частини чистого прибутку або вільного грошового потоку. Його призначенням має бути покриття непередбачених витрат, тимчасового зниження орендних надходжень, ремонтних робіт, податкових платежів або витрат, пов'язаних із правовим захистом підприємства.

На мою думку потрібно сформулювати резервний фонд у розмірі не менше 2-3 місяців постійних витрат підприємства. Якщо підприємство не має

можливості одразу сформувати такий резерв, доцільно встановити поступову норму відрахувань, наприклад 5–10% від чистого щомісячного грошового потоку. Це дозволить підвищити фінансову стійкість підприємства без різкого навантаження на поточну діяльність.

О. В. Арєф'єва, В. Є. Титикало та Н. М. Коваленко наголошують на важливості цифровізаційних тенденцій для формування механізму фінансової безпеки підприємства в умовах нестабільного середовища [7]. Для ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» цифровізація може бути реалізована через використання електронного реєстру договорів, автоматизованого обліку платежів, календаря податкових і договірних зобов'язань, електронного архіву документів, системи нагадувань про строки оплат, а також простих управлінських dashboard-таблиць для контролю доходів і витрат.

Цифровий облік дозволить зменшити ризик втрати документів, прострочення платежів, несвоєчасного продовження договорів або помилок у розрахунках. Крім того, цифровізація сприятиме підвищенню інформаційної безпеки підприємства, якщо документи зберігатимуться у захищених електронних середовищах із резервним копіюванням.

Для підприємства, яке працює з орендарями та партнерами, важливо перевіряти їхню платоспроможність, податкову дисципліну, судову історію, наявність виконавчих проваджень, ділову репутацію та пов'язані ризики. Це можна здійснювати через відкриті реєстри, аналітичні платформи, судовий реєстр, дані про податковий борг і відкриту інформацію про контрагента. Такий підхід не гарантує повного усунення ризиків, але дозволяє зменшити ймовірність співпраці з проблемними орендарями.

Для ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» важливо забезпечити належне оформлення прав на майно, договорів оренди, актів приймання-передачі, актів стану приміщень, документів щодо ремонтів і поліпшень. Також доцільно передбачати страхування майна від основних ризиків, особливо з урахуванням воєнного стану, пожеж, пошкоджень, затоплень або інших непередбачених подій. У разі неможливості повного страхового покриття

підприємство має хоча б сформувавши внутрішній план дій у разі пошкодження майна або припинення його використання. Узагальнені напрями підвищення рівня економічної безпеки ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» наведено в Табл. 3.2.

Таблиця 3.2

**Напрями підвищення рівня економічної безпеки
ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД»**

Виявлена проблема	Запропонований напрям	Конкретні заходи	Очікуваний результат
Обмежена фінансова прозорість та складність оцінювання реального фінансового стану	Запровадження фінансового моніторингу	Щоквартальний розрахунок показників ліквідності, автономії, рентабельності, оборотності дебіторської заборгованості	Своєчасне виявлення фінансових ризиків і підвищення якості управлінських рішень
Ризик нестабільності орендних платежів	Контроль дебіторської заборгованості	Ведення реєстру платежів, контроль прострочень, запровадження системи нагадувань і санкцій	Зменшення простроченої заборгованості та стабілізація грошових потоків
Зростання витрат на утримання майна	Оптимізація витрат і перегляд договорів	Облік постійних витрат, перегляд орендних ставок, індексація платежів, енергозбереження	Збереження прибутковості та компенсація зростання витрат
Правові та договірні ризики	Удосконалення договірної роботи	Оновлення типових договорів, чітке визначення відповідальності сторін, фіксація стану майна	Зниження ризику спорів і фінансових втрат
Залежність від ринку нерухомості	Диверсифікація джерел доходу	Розширення суміжних послуг, пошук нових орендарів, використання різних форматів оренди	Зменшення залежності від одного джерела доходу
Відсутність підтвердженої системи управління ризиками	Формування карти ризиків	Визначення фінансових, правових, ринкових, податкових і майнових ризиків із відповідальними особами	Перехід від реактивного до превентивного управління
Вплив воєнних та інфраструктурних ризиків	Формування резервного фонду	Відрахування 5–10% вільного грошового потоку до резерву	Підвищення здатності підприємства покривати непередбачені витрати
Ризик втрати документів або	Цифровізація управлінського	Електронний реєстр договорів, календар	Підвищення інформаційної та

несвоєчасного контролю зобов'язань	обліку	платежів, резервне копіювання документів	управлінської безпеки
------------------------------------	--------	--	-----------------------

Джерело: розроблено автором.

Для практичної реалізації запропонованих заходів доцільно розробити внутрішній алгоритм управління економічною безпекою ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД». Він має складатися з кількох послідовних етапів: ідентифікації ризиків, оцінки їх імовірності та впливу, визначення відповідальних осіб, розроблення заходів реагування, моніторингу результатів і коригування управлінських рішень. Такий алгоритм наведено в Табл. 3.3.

Таблиця 3.3

Запропонований алгоритм управління економічною безпекою ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД»

Етап	Зміст етапу	Відповідальний напрям	Періодичність
1. Ідентифікація ризиків	Виявлення фінансових, правових, ринкових, податкових, майнових та інформаційних загроз	Керівництво, бухгалтерія, юрист	Один раз на квартал
2. Фінансовий аналіз	Розрахунок коефіцієнтів ліквідності, платоспроможності, рентабельності, автономії, оборотності	Бухгалтерія / фінансовий фахівець	Щоквартально
3. Контроль дебіторської заборгованості	Аналіз строків оплати, прострочень, заборгованості орендарів	Бухгалтерія, відповідальна особа за договори	Щомісячно
4. Перевірка контрагентів	Аналіз судової історії, податкових ризиків, ділової репутації орендарів	Юридичний напрям / керівництво	До укладання договору
5. Оцінка договорів	Перегляд умов оплати, індексації, відповідальності, форс-мажору	Юрист, керівництво	Перед підписанням і щорічно
6. Формування резерву	Відрахування частини грошового потоку на покриття ризиків	Керівництво, бухгалтерія	Щомісячно
7. Моніторинг ринку	Аналіз орендних ставок, попиту, пропозиції, поведінки конкурентів	Керівництво / відповідальна особа	Один раз на пів року
8. Коригування рішень	Оновлення фінансового плану, договорів, резервів і заходів реагування	Керівництво	За результатами моніторингу

Джерело: розроблено автором.

Окремо доцільно запропонувати систему індикаторів, за допомогою яких підприємство може контролювати рівень економічної безпеки. Така система має бути простою, зрозумілою та придатною для практичного використання. Необхідно уникати надмірної кількості показників, оскільки це ускладнює управління. Для ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» оптимальним є використання 10-12 ключових індикаторів, які відображають найважливіші напрями безпеки.

Таблиця 3.4

Рекомендовані індикатори контролю економічної безпеки

ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД»

Напрямок контролю	Індикатор	Рекомендований управлінський орієнтир	Значення для економічної безпеки
Ліквідність	Коефіцієнт поточної ліквідності	Не нижче 1,0–1,5	Показує здатність погашати поточні зобов'язання
Фінансова стійкість	Коефіцієнт автономії	Бажано не нижче 0,5	Відображає незалежність від позикового капіталу
Платіжна дисципліна	Частка простроченої дебіторської заборгованості	Мінімальна, бажано до 10% загальної дебіторської заборгованості	Показує ризик втрати грошових потоків
Прибутковість	Рентабельність продажів	Додатне значення та позитивна динаміка	Характеризує ефективність діяльності
Ефективність активів	Рентабельність активів	Додатне значення	Показує ефективність використання майна
Боргове навантаження	Частка поточних зобов'язань у пасивах	Контрольована динаміка без різкого зростання	Відображає ризик втрати платоспроможності
Договірна безпека	Частка договорів із чіткою індексацією орендної плати	100% нових договорів	Захищає доходи від інфляції та зростання витрат
Ринкова безпека	Частка доходу від найбільшого орендаря	Бажано не більше 30–40% доходу	Зменшує залежність від одного контрагента
Резервна стійкість	Розмір резервного фонду	Не менше 2–3 місяців постійних витрат	Дає можливість пережити тимчасове зниження доходів
Правова безпека	Кількість активних спорів із контрагентами	Мінімальна	Відображає якість договірної роботи
Інформаційна безпека	Частка документів, що зберігаються в електронному архіві з	100% ключових договорів і фінансових	Знижує ризик втрати важливої інформації

	резервною копією	документів	
Управлінська безпека	Наявність карти ризиків і її оновлення	Оновлення не рідше одного разу на квартал	Забезпечує системність управління загрозами

Джерело: розроблено автором.

Запропоновані індикатори дозволять підприємству не лише фіксувати поточний фінансово-економічний стан, а й своєчасно виявляти негативні тенденції. Наприклад, якщо частка простроченої дебіторської заборгованості зростає, це свідчить про необхідність посилення контролю орендарів. Якщо коефіцієнт автономії знижується, підприємству потрібно переглянути структуру джерел фінансування. Якщо частка доходу від одного орендаря є надто високою, необхідно працювати над диверсифікацією клієнтської бази. Якщо резервний фонд відсутній або недостатній, підприємство стає більш уразливим до раптових втрат.

Авторською пропозицією є також створення внутрішньої карти ризиків ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД». Вона має містити перелік основних ризиків, їх імовірність, можливий вплив, відповідальну особу та заходи реагування. Для підприємства у сфері нерухомості така карта може включати ризик несвоєчасної оплати оренди, ризик пошкодження майна, ризик зниження попиту, ризик зростання комунальних витрат, ризик податкових претензій, ризик судового спору, ризик втрати документів, ризик концентрації доходів на одному орендарі.

Таблиця 3.5

**Авторська карта ризиків економічної безпеки
ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД»**

Ризик	Імовірність	Вплив на підприємство	Заходи реагування
Прострочення орендних платежів	Середня	Погіршення ліквідності, дефіцит грошових коштів	Реєстр платежів, штрафні санкції, авансові платежі, перевірка орендарів
Зростання витрат на утримання майна	Висока	Зниження прибутковості	Перегляд орендних ставок, індексація платежів, енергозбереження
Зниження попиту на оренду	Середня	Скорочення доходів	Гнучка цінова політика, пошук нових орендарів, диверсифікація послуг

Продовження таблиці 3.5.

Правові спори з контрагентами	Середня	Судові витрати, затримка платежів	Юридична експертиза договорів, акти приймання-передачі, претензійна робота
Пошкодження майна	Середня або висока в умовах війни	Втрата активу, додаткові витрати	Страховання, резервний фонд, технічний контроль стану майна
Податкові ризики	Середня	Штрафи, пеня, блокування нормальної діяльності	Податковий календар, своєчасна звітність, консультації фахівців
Концентрація доходів на одному контрагенті	Середня	Залежність від одного джерела платежів	Розширення клієнтської бази, обмеження частки одного орендаря
Втрата або неактуальність документів	Середня	Ускладнення захисту прав підприємства	Електронний архів, резервне копіювання, регулярна перевірка документів

Джерело: розроблено автором.

Економічне обґрунтування запропонованих заходів полягає в тому, що більшість із них не потребує значних капітальних інвестицій, але може суттєво підвищити керованість підприємства. Наприклад, реєстр договорів і платежів можна створити навіть у форматі електронної таблиці, однак він дасть змогу контролювати строки оплат і зменшити прострочення. Перегляд договорів оренди не потребує великих витрат, але може захистити підприємство від інфляції та недобросовісних контрагентів. Формування резервного фонду потребує фінансової дисципліни, але підвищує здатність підприємства переживати тимчасові труднощі. Перевірка контрагентів через відкриті реєстри зменшує ризик співпраці з ненадійними орендарями.

Очікуваний ефект від реалізації запропонованих напрямів полягає у підвищенні фінансової стійкості підприємства, зменшенні ризику прострочених платежів, поліпшенні договірної дисципліни, посиленні контролю витрат, підвищенні захищеності майна, зниженні правових ризиків і формуванні більш прозорої системи управління. Важливо, що запропоновані заходи мають не разовий, а системний характер. Їх

застосування дозволить перейти від ситуативного реагування на проблеми до превентивного управління економічною безпекою.

Таким чином, підвищення рівня економічної безпеки ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» доцільно здійснювати через комплекс організаційних, фінансових, правових, інформаційних і управлінських заходів. Найважливішими серед них є запровадження регулярного фінансового моніторингу, контроль дебіторської заборгованості, удосконалення договорів оренди, диверсифікація доходів, формування резервного фонду, цифровізація управлінського обліку, перевірка контрагентів і створення карти ризиків. Реалізація цих авторських рекомендацій дозволить підприємству підвищити стійкість до зовнішніх і внутрішніх загроз, покращити якість управлінських рішень, зменшити фінансові втрати та забезпечити більш стабільне функціонування в сучасних умовах господарювання.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній роботі було досліджено теоретичні засади, сучасний стан, основні проблеми та напрями забезпечення економічної безпеки суб'єктів підприємницької діяльності на прикладі ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД». Проведене дослідження дало змогу зробити висновок, що економічна безпека підприємства є однією з найважливіших умов його стабільного функціонування, оскільки вона охоплює не лише фінансову стійкість, а й здатність підприємства протидіяти ризикам, захищати власні ресурси, підтримувати конкурентоспроможність, забезпечувати стабільність доходів і адаптуватися до змін зовнішнього середовища.

У першому розділі роботи було розкрито сутність, зміст та основні складові економічної безпеки суб'єктів підприємницької діяльності. Встановлено, що в науковій літературі економічна безпека підприємства розглядається як комплексна категорія, що поєднує стан захищеності економічних інтересів, ефективне використання ресурсів, здатність до розвитку, фінансову стабільність і можливість своєчасного реагування на внутрішні та зовнішні загрози. Узагальнення підходів українських науковців дозволило визначити, що економічна безпека не може зводитися лише до прибутковості або платоспроможності підприємства. Вона включає фінансову, кадрову, правову, інформаційну, ринкову, майнову, техніко-технологічну, управлінську та інші складові, які взаємопов'язані між собою.

У роботі обґрунтовано, що в сучасних умовах господарювання особливого значення набуває фінансова складова економічної безпеки. Саме фінансовий стан підприємства відображає його здатність виконувати поточні зобов'язання, забезпечувати стабільні грошові потоки, підтримувати ліквідність, контролювати витрати та формувати резерви для покриття можливих ризиків. Разом із тим фінансова безпека не може існувати окремо від правової, ринкової, інформаційної та управлінської безпеки, оскільки навіть фінансово стабільне підприємство може зазнати втрат через

недосконалі договори, ненадійних контрагентів, слабкий контроль за дебіторською заборгованістю або відсутність системи управління ризиками.

Також у першому розділі було проаналізовано методичні підходи до оцінювання рівня економічної безпеки підприємства. Визначено, що найбільш поширеними є фінансовий, індикаторний, ресурсно-функціональний, інтегральний, експертний і ризик-орієнтований підходи. Кожен із них має свої переваги та обмеження, тому для більш об'єктивної оцінки доцільно застосовувати комбінований підхід. У межах цієї роботи найбільш доцільним було використання фінансового аналізу, порівняльного методу, SWOT-аналізу, табличного методу, а також якісної оцінки ризиків, пов'язаних зі специфікою діяльності підприємства.

У другому розділі було надано організаційно-економічну характеристику ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД». Встановлено, що підприємство є зареєстрованим суб'єктом господарювання, має організаційно-правову форму товариства з обмеженою відповідальністю, код ЄДРПОУ 42778941, зареєстроване 29.01.2019 та здійснює діяльність переважно у сфері надання в оренду й експлуатації власного чи орендованого нерухомого майна за КВЕД 68.20. Такий вид діяльності створює можливості для отримання регулярних грошових потоків, однак водночас формує специфічні ризики, пов'язані зі станом ринку нерухомості, платоспроможністю орендарів, витратами на утримання майна, юридичним оформленням договорів і стабільністю попиту.

Проведена організаційно-економічна характеристика показала, що ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» має базові правові умови для здійснення господарської діяльності: підприємство зареєстроване, має визначений основний вид діяльності, юридичну адресу, керівника та перебуває на обліку в органах доходів і зборів. Водночас було встановлено, що відкриті джерела містять обмежений обсяг інформації щодо фінансових результатів підприємства. Саме тому повноцінне оцінювання його ліквідності, платоспроможності, рентабельності, фінансової стійкості та ділової

активності потребує використання балансу, звіту про фінансові результати та внутрішніх управлінських даних.

У процесі оцінювання фінансово-економічних показників та рівня економічної безпеки ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» було визначено систему показників, які доцільно використовувати для подальшого аналізу підприємства. До них належать коефіцієнти поточної, швидкої та абсолютної ліквідності, коефіцієнт автономії, коефіцієнт фінансової залежності, показники рентабельності активів і продажів, оборотність активів, оборотність дебіторської заборгованості, частка необоротних активів та рівень поточних зобов'язань. Застосування цих показників дозволяє комплексно оцінити фінансову безпеку підприємства та своєчасно виявляти ознаки погіршення його стану.

За результатами попередньої оцінки встановлено, що економічна безпека ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» має змішаний характер. Позитивними ознаками є офіційний статус зареєстрованої юридичної особи, функціонування підприємства понад п'ять років, визначений основний вид діяльності, відсутність ознак припинення діяльності та потенційна можливість отримання стабільних доходів від операцій з нерухомим майном. Разом із тим проблемними моментами є невеликий розмір статутного капіталу, обмежена відкритість фінансової інформації, неможливість повного зовнішнього розрахунку фінансових коефіцієнтів, залежність від ринку нерухомості та потреба в посиленому фінансовому, правовому й договірному контролі.

У третьому розділі було визначено основні проблеми забезпечення економічної безпеки підприємства в сучасних умовах господарювання. До таких проблем віднесено нестабільність зовнішнього економічного середовища, наслідки воєнного стану, ризики пошкодження інфраструктури, зростання витрат на енергоносії та утримання майна, зниження платоспроможності контрагентів, ускладнення фінансового планування, правові та податкові ризики. Для ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» особливо

важливими є ризики несвоєчасного надходження орендних платежів, залежність від окремих контрагентів, можливе зниження попиту на нерухомість, недосконалість договірної роботи та відсутність підтвердженої системи регулярного управління ризиками.

На основі проведеного SWOT-аналізу встановлено, що сильними сторонами підприємства є наявність офіційного правового статусу, досвід функціонування на ринку, робота у сфері нерухомості та можливість формування регулярних грошових потоків. Слабкими сторонами є обмеженість фінансової прозорості, невеликий розмір статутного капіталу, потреба у внутрішньому фінансовому моніторингу та залежність від ринкової ситуації. Можливостями для підприємства є диверсифікація джерел доходу, удосконалення договірної роботи, цифровізація управлінського обліку, запровадження системи оцінки контрагентів і формування резервного фонду. Основними загрозами є воєнні ризики, зростання витрат, прострочення платежів, зниження попиту на оренду та правові спори.

У роботі запропоновано авторські напрями підвищення рівня економічної безпеки ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД». Основними з них є запровадження системи регулярного фінансового моніторингу, контроль дебіторської заборгованості та грошових потоків, удосконалення договорів оренди, перевірка надійності контрагентів, диверсифікація джерел доходу, формування резервного фонду, цифровізація управлінського обліку, створення карти ризиків, посилення правової, податкової та майнової безпеки. Запропоновані заходи мають практичне значення, оскільки вони не потребують надмірних фінансових витрат, але можуть суттєво підвищити керованість підприємства, зменшити ризик фінансових втрат і покращити якість управлінських рішень.

Особливе значення для підприємства має впровадження системи фінансового моніторингу. Доцільно щоквартально розраховувати ключові фінансові коефіцієнти, аналізувати динаміку доходів і витрат, контролювати дебіторську заборгованість, оцінювати рівень ліквідності та

платоспроможності. Також рекомендовано створити внутрішній реєстр договорів і платежів, який дозволить контролювати строки оплат, прострочення, відповідальних осіб і стан виконання договірних зобов'язань. Це сприятиме підвищенню фінансової дисципліни та зменшенню ризику втрати грошових потоків.

Важливим напрямом є також удосконалення договірної роботи. Для підприємства, діяльність якого пов'язана з нерухомістю, договори є основою правового та фінансового захисту. Тому в договорах оренди доцільно чітко передбачати строки оплати, відповідальність за прострочення, порядок індексації орендної плати, умови дострокового розірвання, порядок компенсації пошкодження майна, умови форс-мажору та механізм вирішення спорів. Це дозволить зменшити правові ризики та підвищити стабільність доходів підприємства.

Практичне значення мають і рекомендації щодо формування резервного фонду. В умовах воєнного стану та економічної нестабільності підприємство повинно мати фінансовий запас для покриття непередбачених витрат, тимчасового зниження доходів або необхідності термінового ремонту майна. У роботі запропоновано формувати резервний фонд у розмірі не менше 2-3 місяців постійних витрат підприємства або поступово спрямовувати на нього 5-10% вільного грошового потоку. Такий підхід дозволить підвищити фінансову стійкість і здатність підприємства протидіяти кризовим ситуаціям.

Отже, мету кваліфікаційної роботи досягнуто, оскільки було досліджено теоретичні засади економічної безпеки суб'єктів підприємницької діяльності, охарактеризовано методичні підходи до її оцінювання, проаналізовано організаційно-економічні особливості діяльності ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД», визначено основні проблеми забезпечення його економічної безпеки та запропоновано практичні напрями її підвищення. Виконані завдання дозволили сформулювати цілісне уявлення про економічну

безпеку підприємства як комплексну систему, що потребує постійного аналізу, контролю та управлінського вдосконалення.

Проведене дослідження підтвердило, що забезпечення економічної безпеки ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД» має базуватися на системному підході, який поєднує фінансовий аналіз, управління ризиками, договірний контроль, правовий захист, цифровізацію обліку та стратегічне планування. Реалізація запропонованих заходів дозволить підприємству підвищити стійкість до зовнішніх і внутрішніх загроз, покращити контроль за фінансовими потоками, зменшити залежність від окремих ризиків і забезпечити більш стабільне функціонування в сучасних умовах господарювання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Мінекономіки: у 2025 році ВВП України зріс на 2,2% // Міністерство економіки України. 2026. URL: <https://me.gov.ua/News/Detail/25c9685b-a465-4945-bf5d-3be9ec515ace> (дата звернення: 12.06.2026).
2. Бізнес очікує зростання ділової активності у 2026 році на тлі поліпшення інфляційних та незначного посилення курсових очікувань – результати опитування керівників компаній у IV кварталі 2025 року // Національний банк України. 2026. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/biznes-ochikuye-zrostannya-dilovoyi-aktivnosti-u-2026-rotsi-na-tli-polipshennya-inflyatsiynih-ta-neznachnogo-posilennya-kursovih-ochikuvan--rezultati-opituvannya-kerivnikiv-kompaniy-u-iv-kvartali-2025-roku> (дата звернення: 12.06.2026).
3. Про схвалення Стратегії відновлення, сталого розвитку та цифрової трансформації малого і середнього підприємництва на період до 2027 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2024-2027 роках : розпорядження Кабінету Міністрів України від 30.08.2024 № 821-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/821-2024-%D1%80> (дата звернення: 12.06.2026).
4. Козаченко Г. В., Пономарьов В. П., Ляшенко О. М. Економічна безпека підприємства: сутність та механізм забезпечення : монографія. Київ : Лібра, 2003. 280 с.
5. Васильців Т. Г. Економічна безпека підприємництва України: стратегія та механізми зміцнення : монографія. Львів : Арал, 2008. 384 с.
6. Блакита Г. В., Ситник Г. В., Зубко Т. Л., Мельник В. В., Пурденко О. А. Економічна безпека підприємства : навч. посіб. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2021. 304 с. DOI: <https://doi.org/10.31617/np.knute.2021-113>.
7. Ареф'єва О. В., Титикало В. Є., Коваленко Н. М. Економічний механізм забезпечення фінансової безпеки підприємств при нестабільності зовнішнього середовища // Адаптивне управління: теорія і практика. Серія:

Економіка. 2023. Вип. 16(32). DOI: [https://doi.org/10.33296/2707-0654-16\(32\)-03](https://doi.org/10.33296/2707-0654-16(32)-03).

8. Бізнес поліпшив позитивні очікування щодо ділової активності – результати опитування керівників компаній у I кварталі 2026 року // Національний банк України. 2026. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/biznes-polipshiv-pozitivni-ochikuvannya-schodo-dilovoyi-aktivnosti--rezultati-opituvannya-kerivnikov-kompaniy-u-i-kvartali-2026-roku> (дата звернення: 12.06.2026).

9. Updated Ukraine Recovery and Reconstruction Needs Assessment Released // The World Bank. 2026. URL: <https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2026/02/23/updated-ukraine-recovery-and-reconstruction-needs-assessment-released> (дата звернення: 12.06.2026).

10. Небава М. І., Міронова Ю. В. Економічна безпека підприємства : електрон. навч. посіб. Вінниця : ВНТУ, 2017. 73 с. URL: <https://ir.lib.vntu.edu.ua/handle/123456789/19546> (дата звернення: 12.06.2026).

11. Колісніченко П. Т. Науково-методичні підходи до оцінки рівня економічної безпеки підприємства // Інвестиції: практика та досвід. 2017. № 16. С. 38-44. URL: https://www.investplan.com.ua/pdf/16_2017/9.pdf (дата звернення: 12.06.2026).

12. Кошельок Г. В., Малікова І. П. Методичні підходи до оцінки рівня економічної безпеки підприємства // Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2021. Вип. 5(32). С. 62–69. URL: https://www.easterneurope-ebm.in.ua/journal/32_2021/11.pdf (дата звернення: 12.06.2026).

13. Іпполітова І. Я., Сичова А. О. Методичний підхід до оцінювання рівня економічної безпеки підприємства // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія: Економіка і менеджмент. 2017. Вип. 28. С. 116–120. URL: <https://www.vestnik-econom.mgu.od.ua/journal/2017/28-2017/21.pdf> (дата звернення: 12.06.2026).

14. Карачина Н. П., Скаковський В. В., Штанько О. С. Методика оцінювання економічної безпеки сучасних підприємств у системі контролінгу // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. 2022. URL: <https://dees.iei.od.ua/index.php/journal/article/view/628> (дата звернення: 12.06.2026).

15. Ківшик О. П. Критичний аналіз методичних підходів до оцінювання економічної безпеки підприємств, які мають стратегічне значення для економіки і безпеки держави // Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology. URL: <https://ujae.org.ua/krytychnyj-analiz-metodychnyh-pidhovid-do-otsinyuvannya-ekonomichnoyi-bezpeky-pidpryyemstv-yaki-mayut-strategichne-znachennya-dlya-ekonomiky-i-bezpeky-derzhavy/> (дата звернення: 12.06.2026).

16. ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД», код ЄДРПОУ 42778941 // Opendatabot. URL: <https://opendatabot.ua/c/42778941> (дата звернення: 12.06.2026).

17. ТОВ «ТЕРРА ПРАЙМ ЛТД», код ЄДРПОУ 42778941 // YouControl. URL: https://youcontrol.com.ua/catalog/company_details/42778941/ (дата звернення: 12.06.2026).

18. КВЕД-2010: клас 68.20 «Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна» // Державна служба статистики України. URL: https://kved.ukrstat.gov.ua/KVED2010/68/KVED10_68_20.html (дата звернення: 12.06.2026).

19. Пілецька С. Т., Коритько Т. Ю., Кравчук Н. М. Механізм забезпечення економічної безпеки підприємства // Вісник економічної науки України. 2022. № 1(42). С. 64–69. DOI: [https://doi.org/10.37405/1729-7206.2022.1\(42\).64-69](https://doi.org/10.37405/1729-7206.2022.1(42).64-69).

20. Звіт про фінансову стабільність. Грудень 2025 року // Національний банк України. 2025. URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/FSR_2025-H2.pdf (дата звернення: 12.06.2026).

21. Фінансова звітність суб'єктів господарювання державного та комунального сектору економіки // Єдиний державний вебпортал відкритих

даних. URL: <https://data.gov.ua/pages/835-rec-financial-reporting> (дата звернення: 12.06.2026).

22. Про затвердження Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств : наказ Міністерства фінансів України, Фонду державного майна України від 26.01.2001 № 49/121. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/z0121-01> (дата звернення: 12.06.2026).

23. Марусяк Н. Фінансовий аналіз підприємства в умовах війни // Економіка та суспільство. 2025. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/5515> (дата звернення: 12.06.2026).

24. Литвин Б. М., Стельмах М. В. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Київ : Хай-Тек Прес, 2008. 336 с.

25. Ситник Н. Фінансова безпека підприємства в умовах війни // Галицький економічний вісник. 2024. № 6(91). С. 181–189. URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/91/1383.pdf> (дата звернення: 12.06.2026).

26. Варналій З. С., Бондаренко С. М. Фінансова безпека підприємств України в умовах війни та повоєнного відновлення // Економічний вісник університету. 2023. Вип. 56. С. 106–113. DOI: <https://doi.org/10.31470/2306-546X-2023-56-106-113>.

27. Плетенецька С., Діденко О. Фінансова безпека і управління фінансовою стійкістю підприємств в умовах циклічної економіки та війни // Вчені записки Університету «КРОК». 2025. URL: <https://snku.krok.edu.ua/index.php/vcheni-zapiski-universitetu-krok/article/view/973> (дата звернення: 12.06.2026).

28. Нам'ясенко В. М. Економічна безпека підприємства в умовах воєнного стану // Економіка України. 2025. Т. 68, № 6(763). С. 25–38. DOI: <https://doi.org/10.15407/economyukr.2025.06.025>.

29. Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю : Закон України від 06.02.2018 № 2275-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2275-19> (дата звернення: 12.06.2026).

30. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні : Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14> (дата звернення: 12.06.2026).

31. Дропа Я. Б. Фінансовий аналіз : навч. посіб. Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2023. 238 с. URL: <https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/09/Dropa-Navchalnyy-posibnyk-2024.pdf> (дата звернення: 12.06.2026).